Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen

KOMMUNISTI

№ 5 (17) TOUKOKUU 1926

SISÄLTÖ:

Ilmestyy joka kuukauden puolivälissä

Printed in U. S. S. R.

PETROSKOISSA
1926

SUOMENKIELISTÄ KIRJALLISUUTTA

Suomal. Kustannusosuuskunta **«KIRJA»** (os. Ленинград, Набережная Жореса д. № 4) on saatavana m.m. seuravia julkaisuja:

Lenin:	Naisen vapauttamisesta	—:25
»	Uskonnosta	—:35
»	Luontaisverosta	—:30
»	Nuorisosta	—:45
V. Ojanen:	Leninin muisto	:55
J Stalin:	Lenin ja leninismi	—:75
J. Latukka:	Lenin suomalaisten muistelmissa	—:35
Sinovjev:	V.K.P:n historia	1:45
S. Kanatshikov:	Työväenpuolue ja talonpoikaisto	—:35
S. Lilina:	Neuvostovalta ja työtätekevä nainen	—:35
J. A. Komu:	Kumousvuosi 1905	—:30
K. Marx:	Kansalaissota ranskassa	—:30
Santeri Mäkelä:	Jumalat ja jumalain palvelus	—:45
Prof. Flerv:	Oliko Aatamia	—:15
S. Pellinen:	Neuvoja lypsykarjan ruokinnassa	—:25
	Maatalousluotto-osuuskuntain säännöt	—:20
G. Smitt:	Mitä talonpojan tulee tietää luotto-osuuskunnista	—:20
Popov ja Jakovlev:	Leninin elämä ja leninismi	—:70
I. V. Stalin:	Leninismin kysymyksiin	—:45
A. Solenik:	Neuvostorakenne	—:80
	Lääkeneuvoja taudintapauksissa	—:05
A. Toivola:	Taisteluun sukupuolitauteja vastaan	—:15
J. Libedinskij:	Viikko	—:60
	Elämäntaistelua	—:20
P. Lopatin:	Mantereitten valtaaminen	—:30
Jaroslavskij:	Poliittisen tiedon kirja maaseutua varten I:n osa	1:55

Suuri valikoima aikaisemmin ilmestyneitä sarjajulkaisuja

UUSIA KIRJOJA TYÖN ALLA

Suomal. Kustannusosuuskunta „Kirja“

KOMMUNISTI

v. 1926 15 p. Toukokuu № 5 (17)

Sosialistisen rakennustyömme uusi lisäarmeija.

NEUVOSTOVALLAN sosialistiseen rakennustyöhön on muutaman vuoden kuluessa kehitetty uusi voimakas tekijä, työläis- ja talonpoikaiskirjeenvaihtajaliike.

Tämä liike ei varsinaisesti ole mikään uusi tai Neuvostoliitolle yksinomaan ominainen ilmiö. Sitä tavataan myöskin kapitalistisissa maissa. Suomenkin työväen sanomalehdistöllä on jo pitkät ajat ollut melkoisen laaja kirjeenvaihtajaverkkonsa. Onpa sillä ollut jonkinlaisia kirjeenvaihtajain järjestöjäkin, n. s. sanomalehtikomiteoja, joiden tehtävänä on ollut edistää kirjeenvaihtoa lehden kanssa ja lehden tilausten keräämistä sekä työväen perusjoukkojen taholta valvoa sen sisältöä.

Mutta sellaisena valtavana työläisten ja talonpoikain joukkoliikkeenä ja koko yhteiskunnallisen rakennustyön valvomiseen lujin ottein tarttuneena voimana, jollaisena kirjeenvaihtajaliike esiintyy Neuvostoliitossa, se ei ole vielä missään muussa maassa esiintynyt. Sellaisena se on Neuvostoliiton keksintö, keksintö, jonka siirtymistä kapitalistisiin maihin porvaristo pelkää ja jota vastaan ulkomailla olevat venäläiset valkokaartilaiset ovat ryhtyneet "rokottamaan" Länsi-Europan mielipidettä leimaamalla Neuvostoliiton kirjeenvaihtajaliikkeen "lurjuksien järjestöksi". Mutta tämä elinvoimainen liike varttuu kaikkialla, ei yksin Neuvostoliitossa, ja etsii jo kansainvälisenkin yhteistoiminnan muotoja.

Neuvostoliiton sanomalehdistön ja kirjeenvaihtajaliikkeen kasvu

— — —

Kun me otamme vielä huomioon sen, miltä tasolta sanomalehdistön kehityksessä Neuvostoliitossa on pitänyt lähteä, niin me huomaamme saavutukset vieläkin valtavammiksi. Ei täällä ollut ennen vallankumousta sellaista laajaa, kaikkiin kerroksiin leviävää sanomalehdistöä, kuin oli Länsi-Europan maissa. Koko suuren Venäjän sanomalehdistön painos oli vain 3 ja puoli miljoonaa, ja näitä lehtiä lukivat melkein yksinomaan kapitalistien johtavimmat kerrokset. Työväen sanomalehdistön taas oli hillittömän vainon jaloissa melkein mahdoton päästä kovin laajaksi kehittymään.

Neuvostoliiton sanomalehdistö sivuutti painomääräänsä nähden sodan edellisen tason jo vuoden 1924 alkupuolella. Seuraavan vuoden marraskuun alussa se oli 7.062,000 ja tämän vuoden toukokuussa noin 8 miljoonaa. Laajojen lukijapiirien valtaamiseen nähden oli sodan edellinen taso todennäköisesti sivuutettu jo paljon aikaisemmin, vaikka onkin vaikea aivan tarkasti määritellä tällaista seikkaa. Mutta sekin tosiasia, että talonpoikaislehtien painos vuoden 1924 huhtikuuhun mennessä oli päässyt 533,538 kappaleeseen ja marraskuun 1 p:ään 1925 jo 1,677,930:een, osoittaa, että Neuvostoliiton sanomalehdistö oli nopeasti löytänyt tiensä väestön laajoihin peruskerroksiin.

Suurten työtätekevien joukkojen mielenkiinto sanomalehdistöä kohtaan kasvaa jatkuvasti ja nopeasti, sanomalehdistön vaikutusvalta lujittuu päivä päivältä, sitä osoittaa etenkin työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajaliikkeen kehitys. Sanomalehdistön ympärillä, sen ollessa ohjaajana kasvavat proletariaatin ja talonpoikaiston uudet tietoiset perusjoukot. Se onkin parhaana takeena sanomalehdistömme jatkuvasta kasvusta.

Seuraavat numerot valaisevat tätä kehitystä:

	V 1924				V. 1925			
	Maaliskuu Lukumäärä	%	Elokuu Lukumäärä	%	Joulukuu Lukumäärä	%	Elokuu Lukumäärä	%
Työläiskirjesuvaihtajia	32.570	100	43.200	132,6	63.280	194,2	74.298	228,1
Maaseutukirjeenvaiht.	24.820	100	57.500	231,6	79.780	321,4	115.710	466,2
Yhteensä	57 390	100	100.700	175,5	143.0[illegible]0	249,3	190.008	331,1

Yhdessä sotilas-, nuoriso- y.m. kirjeenvaihtajain kanssa laskettiin elokuussa v. 1925 olleen noin 216,000 kirjeenvaihtajaa. (Luvut otettu kirjasta "Petsatj SSSR 1924—1925"). Tämän vuoden kesäkuuhun mennessä oli kirjeenvaihtajain armeija jo 250,000.

Sanomalehdistön suorittamaa kulttuurityötä täydentää seinälehdistö, jota ei suinkaan saa jättää mainitsematta sanomalehdistöstämme puhuttaessa. Sen lukumäärästä on vaikea saada aivan tarkkoja tietoja, mutta ylimalkaisten laskelmien mukaan kohoaa se 40 tuhanteen.

Liikkeen leniniläinen esihistoria

Neuvostoliiton työläiskirjeenvaihtajaliikkeellä on mainio esihistoriansa jo tsaarin ajalta. Bolshevistiset sanomalehdet kehittivät heti toimintansa alusta alkaen ympärilleen laajan työläiskirjeenvaihtajajoukon. "Iskra"-lehti esimerkiksi ei elänyt vain puoluejohtajiensa ja toimittajiensa kirjoituksista, vaan sillä oli laajasti järjestetty yhteys eri paikkakuntien työläisten kanssa.

Tov. Lenin antoi suuren merkityksen näille "Iskran" suhteille.

Eräässä puolueelle lähettämässään kirjeessä kirjoitti hän v. 1904 bolshevistisen sanomalehdistön toimittamisesta seuraavasti:

"Äänenkannattajamme tulee vilkkaaksi ja eläväksi vain silloin, kun jokaista viittä lehden johtavaa ja vakinaista kirjoittajaa kohden tulee viisisataa jopa viisituhatta avustajaa, jotka eivät ole ammattikirjoittajia. Todella elävän sanomalehden tulee painattaa 1/10 sille lähetetyistä kirjoituksista ja käyttää loput tiedonantoina ja ohjeina toimittajille".

"Luopukoon jokainen, joka katsoo lehtemme omakseen ja joka tunnustaa sos.-dem. puolueen jäsenen velvollisuudet, kerta kaikkiaan porvarillisesta tottumuksesta ajatella ja toimia, niinkuin on totuttu laillisiin sanomalehtiin suhtautumisessa, nimittäin että muka vain näiden asia on kirjoittaa, mutta meidän lukea. Sosialidemokraattisessa sanomalehdessä pitää työskennellä jokaisen sosialidemokraatin . . ."

"Kirjoittakaa meille työläisten opiskelupiireissä käydyistä keskusteluista, näiden keskustelujen luonteesta, aiheista, työläisten tekemistä kysymyksistä, propagandan ja agitatsionin tilasta, suhteesta yleisöön, sotajoukkoi-

hin ja nuorisoon. Kirjoittakaa enemmän tyytymättömyydestä (meihin sosialidemokraatteihin) työläisten keskuudessa, heidän kyselyistään, heidän vastalauseistaan j.n.e.". . .

Laajan joukkotoiminnan luonteen sai työläiskirjeenvaihtajaliike kuitenkin vasta "Pravdan" ilmestyttyä. Sellaista laajuutta ei tämä liike ollut vielä missään maailmassa saavuttanut sitä ennen. Riittää kun mainitsemme, että lehti olemassaolonsa ensi vuoden kuluessa sai kirjeenvaihtajilta 1924 uutista Pietarin lakoista ja 449 lakkoa koskevaa tiedotusta muilta seuduilta. Tässä oli "Pravdan" joukkojen valtaamisen salaisuus. Se oli leniniläistä taktiikkaa laajojen työtätekevien joukkojen vetämiseksi ja kasvattamiseksi vallankumouksen perusjoukoiksi.

"Pravdan" perinnön on oikein ymmärtänyt ja sitä suunnattomasti rikastuttanut koko Neuvostoliiton nykyinen sanomalehdistö. Siitä kertovat edellä esitetyt numerot.

Mitä N.K.P. on päättänyt kirjeenvaihtajaliikkeestä

N.K.P:n XIII edustajakokous painosti erikoisesti kirjeenvaihtajaliikkeen suurta merkitystä. Sanomalehdistön suhteen tekemässään päätöksessä se huomauttaa, että sanomalehdistön on kiinnitettävä mitä suurin huomio joukkojen taholta lähteneisiin vaatimuksiin ja esityksiin. Työläiskirjeenvaihtajaliikettä on kaikin keinoin lujitettava ja suojeltava kaikista virastomaisista ja virkavaltaisista suuntautumisista. Kirjeenvaihtajajärjestön perusmuotona pitää olla yhteenliittyminen sanomalehden ympärille . Puolueen kirjeenvaihtajaliikkeelle osoittaman avun ja ohjauksen tulee olla kirjeenvaihtajain kommunistisen kasvatuksen voimistuttamista ja järjestämistä eikä se missään tapauksessa saa muuttua kirjeenvaihtajain holhoamiseksi ja sensuroimiseksi. Samassa päätöslauselmassa puhutaan myöskin seinälehtien tärkeydestä suurten joukkojen kasvatustyössä.

Asiaa kehittelee edelleen puolueen XIV konferenssi ja puolueen keskuskomitean kesäkuun 1 p:nä 1925 tekemä päätöslauselma. Koska tämä tärkeä päätös on suomenkielisille tovereille suureksi osaksi vielä vieras, on syytä ottaa tähän sen peruskohdat:

"Puolueen perustehtävä on (tällä alalla) kasvattaa poliittisesti työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajaa ja tehdä hänestä tarmokas auttaja puolueelle sen taistelussa neuvostokoneiston parantamiseksi, esiintyvien puutteellisuuksien poistamiseksi, virkavaltaisuuden hävittämiseksi j.n.e.

Tätä työtä johtaessaan on puolueen välttämätöntä kiinnittää entistä suurempi huomio kirjeenvaihtajaliikkeeseen ja saada aikaan kirjeenvaihtajajärjestöjen katkeamaton johto, laajentamalla kaikin tavoin niiden keskuudessa tehtävää poliittista ja sivistyksellistä työtä.

Työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajain järjestöjen tulee olla vapaaehtoisen liittymisen pohjalle järjestyneitä, kaikile avoimia, jonkun keskus-, paikallisen tai seinälehden ympärille järjestyneitä yhtymiä. Kun puolue toteuttaa kirjeenvaihtajajärjestöjen johdon sanomalehtien kautta, tulee sen kaikin tavoin voimistuttaa lehtien toimituksia tähän tehtävään soveltuvien puoluetyöntekijöiden perusjoukoilla.

Kirjeenvaihtajajärjestöjen työstä saavutetun kokemuksen pohjalla on niiden oikeimmaksi ja elinvoimaisimmaksi järjestäytymismuodoksi katsottava kirjeenvaihtajapiirien ja toimistojen muodostaminen sanomalehtien yhteyteen. Tällaisten piirien ja toimistojen tehtävänä on uusien työläis-, talonpoikais- ja puna-armeijalaiskerrosten vetäminen mukaan työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajain toimintaan ja sen kautta puolueen riveihin.

Työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajajärjestön perusmuotona on työläiskirjeenvaihtajain työpaikkapiiri ja maaseutukirjeenvaihtajain kuntapiiri, jos sellaiset ovat mahdollisia paikallisiin olosuhteisiin katsoen. Piiriin liittyvät kaikki työpaikan työläiskirjeenvaihtajat tai kyläalueen maaseutukirjeenvaihtajat siitä huolimatta, mihin sanomalehteen kukin kirjoittaa. Sääntönä on pidettävä, että piiri ryhmittyy määrätyn (seinä-) lehden ympärille.

Puoluejohto työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajaliikkeeseen nähden ei saa millään muotoa merkitä kirjeenvaihtajajärjestöjen liittämistä puoluekomiteoihin (kirjeenvaihtajajärjestön luomista puoluejärjestöjen yhteyteen). Tämä aikaansaisi kirjeenvaihtajain sanomalehdestä vieroittamisen vaaran, ja ilman yhteyttä sanomalehtien kanssa on mahdotonta ajatella työläis- ja maalaiskirjeenvaihtajain järjestöjen normaalista kehitystä.

Tämän vuoksi täytyy katsoa tarkoitustaan vastaamattomiksi sanomalehtien ulkopuolelle järjestyneitä kirjeenvaihtajain yhtymiä ja toimistoja. Puoluejohdon ja työläiskirjeenvaihtajain keskuudessa työpaikalla, klubeissa ja lukutuvissa suoritettavan poliittisen kasvatustyön toimittaa puoluesolu, joka toteuttaa kirjeenvaihtajain perusjärjestön aatteellisen johdon pääasiassa seinälehden tai toimituskollegion kautta; puoluesolujen johto ei kuitenkaan saa missään tapauksessa muuttua pikkuseikkoihin takertuvaksi kirjeenvaihtajain holhoamiseksi, heidän uutistensa sensuroimiseksi, työläiskirjeenvaihtajain asiallisen arvostelutyön jarruttamiseksi jne.

Puoluejärjestöjen tulee panna käyntiin laaja työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajain kasvatustyö asianomaisten sanomalehtien toimitusten kautta. Kirjeenvaihtajina toimivat puoluejäsenet tekevät puoluetyötään yhdessä muiden puoluejäsenten kanssa ja ovat osallisina yleisessä puoluekasvatustyön järjestelmässä. Työläiskirjeenvaihtajain keskuudessa suoritettavan puoluekasvatustyön (poliittisen tietoisuuden piirit, leninismin piirit, puolueen ohjelman ja taktiikan opiskelupiirit jne.) pitää olla puolueen välittömässä johdossa; näihin työläiskirjeenvaihtajain piireihin täytyy vetää mukaan myöskin puolueettomia työläiskirjeenvaihtajia, mutta täydellisen vapaaehtoisuuden pohjalla."

Suoritetun työn arviointi.

Äskettäin pidetty koko Neuvostoliiton kirjeenvaihtajain edustajakokous suoritti työn, joka on taloudellisen rakennustyömmekin kannalta katsottava hyvin tärkeäksi. Liikkeen varsinaiset järjestävät kysymykset eivät tällä kertaa enää olleet pääasiana. Nyt oli pääasiana liikkeen tehtävien tuntemisen syventäminen, liikkeen osuuden selvittäminen sosialistisen rakennustyömme valvovana ja eteenpäin työntävänä voimana, kirjeenvaihtajain kasvatustyön syventäminen, kirjeenvaihtajien kehittäminen puolueen ohjauksella neuvostoyhteiskunnan eturintaman joukoksi, puolueen, neuvostojen, oikeuslaitoksen, työläis- ja talonpoikaistarkastuksen, valistustoiminnan jne. avustajaksi.

Suoritettu arviointi osoitti, että tärkeitä saavutuksia oli edellämainittujen tehtävien alalla jo tehty. Mutta sen lisäksi oli joukko puutteellisuuksia, jotka ensi tilassa pitää poistaa. Puolueetonta ainesta oli vielä liian vähän vedetty kirjeenvaihtajain toimintaan mukaan. Naiskirjeenvaihtajain prosenttimäärä oli kovin pieni. Kirjeenvaihtajain ja talousmiesten välillä ei vielä ole voitu luoda riittävää yhteisymmärrystä ja yhteistoimintaa. Ei ole kylliksi ymmärretty, että järkiperäinen talondenhoito voidaan saavuttaa juuri kirjeenvaihtajain ja talousmiesten yhteis-

toiminnalla. Kirjeenvaihtajat taas olivat joskus liian kevytmielisesti ottaneet suhteensa yhteiskunnallisiin tuotantolaitoksiimme, esittäneet niistä perusteettomia tietoja j.n.e. Erikoinen huomio kiinnitettiin kokouksessa kirjeenvaihtajajärjestöjen johtamiseen puoluejärjestöjen taholta. Puoluejärjestöt, etenkin alemmat, olivat liian vähän kiinnittäneet huomiota kirjeenvaihtajain ja heidän järjestöjensä ohjaamiseen ja poliittiseen kasvatukseen. Ja niinpä mainitsi tov. Buharin alustuksessaan, että eräässä kunnassa olivat kirjeenvaihtajat pyrkineet muodostamaan oman "puolueensa" ja asettaneet sen ehdokkaat neuvostoon jne. Tämä oli kuitenkin yksityistapaus, yleensä haluavat kirjeenvaihtapiirit voimakkaampaa puolueen ohjausta, suorastaan pyytävät sitä.

Se on kaikkien puoluejärjestöjen, niin alempien kuin ylempien, niille annettava. Kirjeenvaihtajaliikkeen johdon ja kirjeenvaihtajain keskuudessa suoritettavan poliittisen kasvatustyön voimistuttaminen on puoluejärjestöjen lähimpiä ja tärkeimpiä tehtäviä.

V. Salo.

Gosplanin perspektiivinen suunnitelma.

Tov. S. Strumilinin alustuksesta Gosplanien edustajakokouksessa.

1. Kysymyksen asettamisesta.

SSSR:n Gosplan (Valtion suunnittelukomitea) on nyt päättämässä suun nittelutyönsä ensimäistä viisivuotiskautta. Perittyään Valtion Sähköistämiskomitealta kansantaloutemme yleisen kehittämissuunnitelman useiksi vuosiksi on Gosplan tähän asti juoksevassa työssään tyytynyt vain muokkaamaan vuodeksi kerrallaan konkreettiset operatiiviset suunnitelmat eri talousaloittain. Sähköistämiskomitean laatima sähköistämissuunnitelma säilyttää vielä nytkin merkityksensä kansantaloutemme yleissuunnitelmana. Se viitoittaa aivan oikein niin kehityksemme yleisen suunnan kuin ne perustehtävät talouden kullakin eri alalla, jotka meidän lähiaikoina täytyy toteuttaa. Mutta sellaisenaan ei se kuitenkaan vielä anna mitään varmaa kalenteria näiden tehtävien suorittamiseen. Nyt kuitenkin siirryttäessä taloutemme elvyttämisvaiheesta rekonstrueerausvaiheeseen, kun meidän täytyy tehdä suuria pääomasijotuksia, joiden toteuttaminen vaatii useita vuosia, nyt on aivan välttämätöntä, että nämä pääomasijotukset kytketään kalendaarisesti yhteen tosiasiallisen kasaantumisen kanssa vastaavana aikana. Siksi täytyy meillä olla täysin muokattu perspektiivinen suunnitelma.

Tällaisen perspektiivisen suunnitelman laatiminen lähimmäksi viisivuotiskaudeksi on yksi tärkeimmistä päivän tehtävistämme. Mutta tämä sangen mutkikas ja vaikea tehtävä voidaan tyydyttävästi täyttää vain maan kaikkien suunnitteluelimien yhteisillä ponnistuksilla ja ehdolla että siinä avustavat kaikki virastot ja tieteelliset tutkimuslaitokset. Olemme katsoneet tehtäväksemme näin ensi kerralla antaa vain yleisen perspektiivisen "orientirovkan", s. o. aivan summaariset "kontrolli"-numerot koko kansantalouden kehitystempoista, numerot, joita ohjeenaan pitäen erityiset suunnitteluelimet voisivat suuremmalla varmuudella laatia eri alueiden tai eri talousalojen perspektiiviset suunnitelmat ilman vaaraa että noita suunnitelmia ei sitten voidakaan sitoa keskenään maan koko talouden perspektiiviseksi yleisbalanssiksi.

Millaisista suunnitelmallisista edellytyksistä ja säännöstelyaatteista olemme lähteneet rakentaessamme ehdottamaamme perspektiivistä viisivuotissuunnitelmaa?

Ulkoiseen maailmaan nähden olemme laskeneet, että **suunnitelmallisen** taloutemme nykyisessäkin vielä vallan kehittymättömässä muodossaan täytyy ja se voi mennä eteenpäin huomattavasti nopeammin kuin **kapitalistinen** talous. Sisäisen talouden alalla olemme suunnitelmallisena päätehtävänämme päästäksemme pulitta kehittymään pitäneet mahdollisimman nopeata vapautumista niistä taloudellisista epäsuhteista, jotka olemme perineet vanhalta järjestelmältä, ennen kaikkea meille vakavimman epäsuhteen, teollisuuden ja maatalouden välisen epäsuhteen suunnitelmallista heikentämistä. Toisin sanoen: perustavaksi suunnitelmatehtäväksemme olemme asettaneet maan teollisuuden sähköistämisen pohjalla, ja koko talouden mahdollisimman pulattoman kehittämisen joka vuosi vahvistamalla talouden sosialistisia etuvartijoita yksityistaloudellisten aineksien supistumisen kustannuksella.

On ilman muuta selviö, että kaikkien näiden säännöstely-aatteiden ja suunnitelma-direktiivien on täytynyt saada vissi numerollinen ilmauksensa viisivuotissuunnitelmassamme, joka niin ollen ei esitä ainoastaan **ennakkonäkemystemme**, vaan myöskin **ennakko-ohjeidemme** systematisoidun yhteenvedon.

Toistaiseksi emme pidä tätä yhteenvetoa aivan lopullisena ja sisäisesti kaikilta osiltaan yhtenäistettynä. Tehtävänämme on ollut antaa vain riittävän yleistetty ainehisto jatkuvaa harkintaa ja muokkausta varten. Siksi on varsin mahdollista, että numeroihimme täytyy vielä tehdä hyvinkin oleellsiia täydennyksiä ja täsmällistyttää niitä. Mutta vaikka tämä työ olisi aivan lopullinenkin, vaikka suunnitelma edellytyksemme saisivat hallituksen hyväksymisen ja samalla lain voiman kaikille talouselimillemme, emme lainkaan edellytä että ne toteutuvat 100 pros. Tämän, niin näyttäisi, ilman muuta selvän ja siksi aivan tarpeettoman huomautuksen aiheuttavat seuraavat seikat.

Meillä ei vielä ollenkaan olla totuttu oikein arvioimaan suunnitelmallisen ennakkonäkemyksen mahdollisuuksia ja resursseja. Teoreettisesti ovat nämä mahdollisuudet ehkä hyvinkin suuret, mutta käytännössä ovat ne perin rajotetut. Sataprosenttista täsmällisyyttä ja varmuutta ei meillä ole edes tilastoissa jo kuluneelta ajalta tuotannosta, sadoista ja sen sellaisista taloutemme tärkeimmistä tekijöistä, saati sitten perspektiivisissä suunnitelmissa vuosikausiksi eteenpäin. Ja jos me akateemisella pedanttisuudella asettaisimme liian korkeita vaatimuksia suunnitelma-laskelmillemme, niin pitäisi meidän todennäköisesti hoitaa taloutta aivan ilman suunnitelmaa. Muistutamme mieliin tunnetun jutun eräästä tähtitieteilijästä, joka vakuutti voivansa aivan täsmällisesti ennustaa huomispäivän sään, jos hänelle annetaan aikaa 48 tuntia laskelmien suorittamiseen.

Tällaisia ehtoja emme me voi myöntää suunnitteluelimillemme. Taloudellinen sää täytyy etukäteen ajoissa osottaa virheenkin vaaralla. Ja jotta nämä virheet voitaisiin ajoissa korjata, sitä varten on välttämätöntä varata riittävät suunnitelmalliset reservit.

Näiden edeltävien huomautusten jälkeen siirrymme viisivuotissuunnitelmamme konkreettisiin ehdotuksiin.

2. Teollisuus.

Alalla, joka mieltämme eniten kiinnittää, **valtion** teollisuuden alalla, ovat perspektiiviselle suunnitelmalle tärkeimpinä momentteina välttämättö-

mien pääomasijotusten mitta, tuotannon mahdollinen laajentamistemppo ja todennäköiset kasaantumisfondit. Perin mielenkiintoisia ovat myöskin suunnitelman edellyttämät koeffisientit tuotannon teknillisen rekonstruktsionin (koneiston ja koko tuotantoprsessin teknillisen uudistamisen) yhteydessä, sekä tutantosuunnitelmaa vastaava työläisten määrän, heidän työnsä korvauksen (työpalkkojen) ja tuotteellisuuden lisääntymistemppo.

Nojaten osaksi siihen ainehistoon, jonka kiinteän pääoman uusintakysymystä käsittelevä erikoiskomitea on koonnut — mikäli se ainehisto jo on tullut Gosplanin tietoon, osaksi Gosplanin tellisuussektsian laskelmiin voidaan todeta, että valtion teollisuus tarvitsee suurremontteihin ja uusiin rakennuksiin lähimpien viiden vuoden aikana lähes 5 miljardia ruplaa. Kun meillä nyt kiinteätä pääomaa on noin 5 miljardia ruplaa, niin saamme näin sellaisen summan, joka täydelleen takaa sosialistisen teollisuuden kyllin nopean laajentumistempon verrattuna kapitalistisen teollisuuden laajentamistemppoihin. On tunnettua, ettei Yhdysvalloissakaan teollisuuden kiinteä pääoma kasva vuosittain enempää kuin 5—6 pros. Myöskin teollisuuden ja maatalouden välisen epäsuhteen poistamisen kannalta näyttää mainittu pääomasijotusten määrä meistä varsin kunnioitettavalta. Jos lähtökohtana pidämme vuosien 1921—2 ja 1925—6 kokemuksia, ei talonpoikaistalouteen tehtävien pääomasijotusten määrä laskelmiemme mukaan nouse yli 20—25 prosenttia.

Näinollen jää vain ratkaistavaksi kysymys, ovatko noin suuret sijotukset voimiemme mukaiset. Kuten alempana nähdään, saadaan tähänkin kysymykseen suunnitelmastamme enemmän tai vähemmän tyydyttävä vastaus.

Teollisuuteen tehtävien pääomasijotusten jakaantuminen eri vuosien osalle on hyvin erilainen eri varianteissa (vaihtoehdoissa), mutta jos lähdemme siitä variantista, joka edellyttää pääomasijotusten kasvavan hitaimmin, saamme lopputulakseksi Kork. Kansantalousneuvoston ja sen paikallisten elinten alaisessa teollisuudessa seuraavan taulukon:

Korkeimman kansantalousneuvoston alaisen teollisuuden dynamiikka

(miljoonissa tshervontsiruplissa)

Vuosi	Kiinteä pääoma					Tuotanto			Voitto		
	Vuod. alussa	Pääomasijotukset	Kuluminen	Vuot. lisäkasvu milj. rupl.	Vuot. lisäkasvu %% sar. 2	kaikkiaan	Vuot. lisäkasvu milj. rupl.	Vuot. lisäkasvu %%	Milj. rupl.	%%:ssa kiint. pääom. (sar. 2)	%%:ssa tuot summasta
1924—25	4.986	453	250	203	4.1	5.531	1.740	46	320	6.4	5 8
1925—26	5.189	750	259	491	9.5	7.421	1.880	34	450	8.7	6.1
1926—27	5.680	900	284	616	10.8	8.525	1.114	15	512	9.0	6.0
1927—28	6.296	1.000	315	685	10.9	9.449	924	10.8	567	9.0	6.0
1928—29	6.971	1.100	348	752	10.7	10.476	1.027	10.8	628	9.0	6 0
1929—30	7.723	1.200	385	815	10.6	11.604	1.128	10,8	696	9.0	6.0
1930—31 alkuun	8.538	4.950	1.591	2.759	10.5	47.465	6.073	14,7	2.853	9.0	6.0
lisäys 5 vuod. aikana %%	65					110			118		

Huom! Numeroihin ei sisälly sotateollisuus. — Numerot kiinteästä pääomasta saatu siten, että sodanedelliset arvot on kerrottu nykyisellä indeksillä

1,8. — Kuluminen otettu nykyisin Kork. Kansantalousneuvostossa olevan käytännön mukaisesti 5 prosentiksi kiinteästä pääomasta.

Kuluneina vuosina, joina oleva koneisto ei ollut vielä läheskään sataan prosenttiin kuormitettu, määräsi tuotannon vuosittaisen laajentamisen vain markkinain nielemiskyvyn todennäköinen lisääntyminen, sekä sangen niukat rahasijotukset valtion teollisuuden liikkuvien varojen vahvistamiseen. Tuotanto laajeni vuosittain 30—40 pros. ja enemmänkin. Mutta nyt käy näin nopea laajentaminen jo mahdottomaksi. Käyttämättömän koneiston reservi on loppumassa. Markkinain nielemiskyky on toistaiseksi pikemmin uhkaamassa meitä tavaranälällä, kuin menekkipulalla. Ja tästä lähin määrää aina seuraavan vuoden tuotannon laajuuden kiinteä pääoma, s. o. edellisen vuoden pääomasijotukset.

Sodanedellinen kokemus opettaa meille, että jokainen teollisuuden kiinteään pääomaan sijotettu miljoona lisää seuraavan vuoden tuotantoa puolella toista miljoonalla. Jo yksistään tämä lainmukaisuus olisi riittävä määritelmällemme, suuinitelluista sijotuksista lähtien, koko viisivuotiskauden bruttotuotannon. Mutta käytettävissämme on ollut täsmällisempiäkin laskelmia eri tuotantoaloilta, laskelmia, joissa on otettu huomioon jokaisen vasta suunnitellun tehtaan tuottavaisuus.

Teollisuussektsiamme laskelmien mukaan osottivat nämä yksityiskohtaisemmat laskelmat, että vuonna 1926—27 voidaan tuotantoa fyysillisen sisältönsä puolesta laajentaa likipitäen 23 prosentilla, seuraavana vuonna lähes 19 prosentilla ja kahtena seuraavana vuonna 15 prosentilla. Tämä kasvu ylittää huomattavasti sen kasvun, mikä saatiin uusista pääomasijotuksista ennen sotaa. Ja vaikka tämän riittävässä määrässä selvittää sekä kapitalistisen koneiston epätäydellinen kuormitus että nyt suunniteltujen tehtaiden korkeat teknilliset edut olemme me, pitäen silmällä välttämätöntä teollisuustuotteiden hintojen alentamista ja vissiä varovaisuusvarastoa, rajottuneet kohtuullisempiin koeffisientteihin tuotannon kasvulle **tshervontsi-** hinnoissa.

Vielä varovaisempia olemme olleet ottamissamme valtion teollisuuden voiton normeissa edessäolevana viisivuotiskautena. Tuotantolaitostemme voitot kasvavat vuosi vuodelta. Koko tuotantoon ja kiinteään pääomaan verraten ovat ne vielä enemmän kuin vaatimattomia. Niinpä esim. v. 1913 nousi Venäjäin tehdasteollisuuden keskimääräinen voitto 7,4 pros. tuotannosta ja 13,1 pros. pääomista, mutta me olemme ottaneet normin vain 6 prosentiksi tuotannosta ja 9 prosentiksi **kiinteästä** pääomasta. Hallussamme olevien laskelmien mukaan nousee teollisuuden voittojen kokonaissumma v. 1925—26 vähintään 480 miljoonaan ruplaan. Mutta siitä huolimatta olemme suunnitelmassamme lähteneet vaatimattomammista absoluuttisista luvuista, emmekä kohota voittoprosenttia koko viisivuotiskautena.

Jos pitäisimme välttämättömänä kohottaa suunnitelmallisessa järjestyksessä valtion teollisuuslaitostemme voittoprosenttia tuotantomäärästä viisivuotiskauden loppuun mennessä vuoden 1913 voiton normin tasolle, niin antaisi se lisävoittona vähintään 366 miljoonaa ruplaa.

Mutta siinäkään tapauksessa ei teollisuutemme voisi **omilla** varoillaan peittää suunnitelman edellyttämää pääomasijotusten summaa lähimpien viiden vuoden aikana.

Eikä siinä ole mitään odottamatonta. Jos tahdomme mahdollisimman nopeasti päästä maatalouden ja teollisuuden välillä olevasta epäsuhteesta, pitää meidän olla valmiit vissiin resurssien siirtämiseen toiselta kansantalouden alalta toiselle.

Teollisuuteemme tehtävien pääomasijotusten ohjelmaa ei pidä katsella ainoastaan tuotantovälineidemme **määrällisen** laajentamisen ohjelmana, vaan ennen kaikkea niiden **laadullisen** rekonstrueerauksen ohjelmana. Siirtymisenä tekniikan ja työn järkiperäistyttämisen korkeammalle asteelle. Emme tässä voi esittää kaikkia suunniteltuja täydennyksiä tässä suhteessa. Mutta emme voi jättää vastauksetta kysymystä ,miten teknikkomme arvioivat tämän rekonstrueerauksen taloudelliset tulokset. Alla esitetystä taulukosta saamme vastauksen.

Korkeimman Kansantalousneuvoston hoidossa o'evan valtion teollisuuden laajentuminen (prosenteissa)

Vuosi	Bruttotuotanto sodanedell. hinnoissa		Tuotanto kustannukset	Tuoteyksikön tuotantokustannukset		Työläismäärä		Työn tuotteellisuus		Nimellispalkka	
	Yleinen kasvu	Vuodessa	Tuotanto kaikk.	% % v. 1924—25	Halpeneevuodessa	% % v. 1924—25	Lis. vuodessa	% % v. 1924—25	Lis. vuodessa	% % v. 1924—25	Lis. vuodessa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1924—25	100.0	63.3	100	100	10.7	100	17.2	100	36.2	100	21.4
1925—26	140.8	40.8	136.2	97.7	2.3	119.0	19.0	118.2	18.2	126.5	26.5
1926—27	172.7	22.6	157.6	91.2	6.7	136.7	15.0	126.2	6.8	132.8	5.0
1927—28	205.1	18.8	173.0	84.2	7.7	153.0	12.0	133.9	6.1	139.6	5.0
1928—29	236.8	15.5	185.2	78.5	6.7	163.8	7.0	144.5	7.9	146.5	5.0
1929—30	271.2	14.7	196.2	72.3	7.9	173.4	6.0	156.7	8.1	153.8	5.0

Sarekkeissa 5 ja 6 esitetyt tuotannon järkiperäistyttämiskoeffisientit ovat vallan vaatimattomat verrattuna niihin saavutuksiin, mitkä tällä alalla on kuluneina vuosina tosiasiassa saavutettu. Mutta kuluneina vuosina halpenivat tuotantokustannukset pääasiassa siksi, että tuotantolaitosten kuormitus lisääntyi ja samalla alenivat kaikki kulungit ja työmäärä tuoteyksikköä kohden. Kun jälleenrakentamisprosessi on päättynyt ei tämä tie enää voi antaa suuria tuloksia. Teollisuuden teknillisen uudistamisen vaikutus tulee täydessä määrin esiin vasta seuraavien uuden vuoden aikaan, varsinkin kun ammattitaitoinen työvoima on jo työssä ja ohjelman mukaan on työväkeä lähimpien parin kolmen vuoden aikana huomattavasti täydennettävä; toisin sanoen: teollisuusarmeijan keskimääräinen ammattitaso näinä vuosina alenee, ja se tulee vississä määrin jarruttamaan järkiperäistyttämistä.

Työn tuotteellisuuden nousu viiden vuoden aikana kokonaisella 56 prosentilla on sellaisenaan kyllä aika suuri, mutta verrattuna esim. vuoteen 1924—25, jolloin se **vuodessa** nousi kokonaisella 36 pros., on sitä pidettävä vallan vaatimattomana. Ilmeisesti olemme tälläkin alalla astumassa dynaamisten koeffisienttiemme vahvasti hidastuvaan kasvukauteen jälleenrakentamisen vuosiin verraten. Tästä vielä yksi meille varsin tärkeä johtopäätös: mikäli jo nyt olemme kyllin varmasti todenneet, että voimme kohottaa työpalkkoja vain sikäli kuin työn tuotteellisuus kasvaa, sikäli on ilmeistä, että meidän pitää suunnitella työpalkkojen nousu lähivuosien aikana paljon hitaammaksi

kuin tähän asti. Ja kun työpalkat v. 1925—26 nousivat paljon enemmän kuin työn tuotteellisuus, niin täytyy meidän seuraavien viiden vuoden aikana rajoittaa työpalkkojen nousu korkeintaan 5 prosentiksi vuodessa.

On luonnollista, että jos tuotannon järkiperäistyttäminen käy nopeammin kuin teollisuussektsia on edellyttänyt, niin avautuu työpalkan nousullekin suuremmat mahdollisuudet. Tähän asti emme kuitenkaan ole saaneet riittävästi perusteita ennustaaksemme näin käyvän. Teollisuussektsian laskelmat, että tuotteellisuus v. 1925—26 nousisi 18 prosentilla, näyttivät liian optimistisilta ja toteutuvat tuskin enemmän kuin ⅔ osaksi, kun sitävastoin työpalkkojen nousu 26 prosentilla on tosiasia ja vuoden loppuun voi vielä muutamalla prosentilla lisääntyä.

Mutta jos otamme koko 5-vuotiskauden niin pidämme täysin taattuna tuotteellisuuden nousun 56 prosentilla ja työpalkkojen nousun 54 prosentilla. Ja kun tähän vielä lisäämme teollisuustuotteiden hintojen halpenemisen noin 20 prosentilla ja maataloustuotteiden n. 6 pros., niin kasvaa realipalkka viiden vuoden aikana paljon enemmän kuin 54 pros., vaikka asuntovuokrat kohoavatkin 6 pros. työpalkasta, nousee reaalipalkka 5 vuoden aikana vähintään 64 prosentilla ja keskimääräinen kuukausipalkka tulee olemaan 36 ruplaa (sodan ed.) eli 144 pros v. 1913 tasosta.

Olisi tärkeätä analysoida suunnitellut teollisuuden laajenemiskoeffisientit ja tuotannon järkiperäistyttämiskoeffisientit teollisuusaloittain ja aluettain (raioneittain). Rajotumme kuitenkin käsittelemään vain koko teollisuuden laajenemisnopeutta, jakaen teollisuuden kolmeen pääryhmään. Jos yhdistämme yhdeksi ryhmäksi ne teollisuuslaitokset, jotka tuottavat "kiinteätä pääomaa" (metallia, rakennustarpeita, koneita ja työkaluja), toiseksi ryhmäksi ne laitokset, jotka tuottavat "liikkuvaa pääomaa" (polttoaineita ja muita apuaineita), sekä kolmanneksi ryhmäksi kaikki teollisuuslaitokset, jotka valmistavat henkilökohtaisen kulutuksen esineitä, niin saamme Gosplanin teollisuussektsian suunnitelmien lopputulokseksi seuraavan taulukon:

Kork. Kansantalousneuvoston alaisen valtion teollisuuden laajenemistemppo ryhmittäin

Vuosi	Bruttotuotanto: milj. rpl. sodanedel. hint. mukaan ryhm.			Bruttotuotanto: Vuotuinen lisäkasvu %% ryhm.			Tuoteyksikön tuotantokustannukset %%:ssa v. 1925—26 tuotantokustannuksista		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
1	2	3	4	5		7	8	9	10
1925—26	1.072	502	2.096	—	—	—	100	100	100
1926—27	1.404	618	2.478	31.0	23.1	18.2	98.4	100	91.4
1927—28	1.740	739	2.869	23.9	19.5	15.8	92.1	101.1	83.1
1928—29	2.086	856	3.238	19.9	15.9	12.7	89.0	98.8	75.1
1929—30	2.496	987	3.596	19.6	15.3	11.3	82.0	94.8	68.8

Tämän taulukon absoluuttiset numerot eivät anna täyttä kuvaa, niihin ei sisälly koko teollisuus. Saadaksemme III:n ryhmän koko vuosituotannon (kulutusfondin) pitäisi tähän lisätä muut paitsi KKTN:n alaiset myllyt ja yleensä yksityinen pienteollisuus, joka valmistaa melkein yksinomaan henkilökohtaisen kulutuksen esineitä. Mutta suhteelliset luvut ovat paljon puhuvia. Lähimpien viiden vuoden aikana tulee nopeimmin kasvamaan "kiinteän pääoman" uusintaminen, hitaammin liikkuvien varojen uusintaminen ja kaik-

kein hitaimmin henkilökohtaisen kulutuksen esineiden uusintaminen. Mutta henkilökohtaisen kulutuksen esineidenkin tuotanto lisääntyy 4 vuoden aikana (aineellisessa muodossaan) 71,6 prosentilla, kun väestö samaan aikaan kasvaa korkeintaan 8 pros. Tämä tietää sitä, että teollisuustuotteiden määrä henkeä kohden lisääntyy melkein 60 prosentilla. Kuvaavaa tässä on se, että arvossa ilmaistuna tulee kasvu olemaan paljon hitaampaa, sillä henkilökohtaisen kulutuksen esineiden tuotannossa odotetaan tuotteiden eniten halpenevan. Jos näemme tarpeelliseksi alentaa henkilökohtaisen kulutuksen esineiden hintoja yhtä paljon kuin tuotanto halpenee, niin tekee tuotannon kasvu näiden 4 vuoden aikana vain 18 pros. Samana aikana nousee valtion teollisuudessa työskenteleväin työläisarmeijan työpalkkojen yhteissumma kokonaista 76 pros. Kaupunkien ja maaseudun koko väestön ostokyky ei kylläkään lisäänny yhtä nopeasti, mutta on enemmän kuin luultavaa, että emme alenna kulutusesineiden hintoja enempää kuin kulutusmarkkinain nielemiskyky vaatii.

Toisin on suhtauduttava teollisen kulutuksen esineisiin (koneet, polttoaineet y.m.). Siinä on järkevää mennä hintojen alentamisessa mahdollisimman pitkälle, jotta helpotettaisiin ja joudutettaisiin maan teollistuttamista. Mutta kuten juuri esitetystä taulukosta näemme ovat taloudelliset mahdollisuudet tässä suhteessa paljon rajotetummat. Erikoisen hidasta on tuotteiden halpeneminen II ryhmässä, johon aika suurena tekijänä sisältyy nafta. Kun naftalähteet ehtyvät niin tuotannon järkiperäistyttämisestä huolimatta pyrkii naftan hinta nousemaan. Tällaiset ovat perspektiivit valtion teollisuuden suhteen.

Yksityisen s.o. pikku käsiteollisuuden perspektiivit ovat sellaiset että se pakostakin jää jälelle valtion ja osuustoiminnallisesta suurteollisuudesta. Siitä saa meidät vakuutetuksi menneiden vuosien kokemus, Niinpä 20 vuoden aikana, vuodesta 1893 vuotteen 1913 tehdasteollisuuden tuotanto lisääntyi 293 %:lla, mutta käsiteollisuuden tuotanto vain 147 %:lla; sen kehitys oli siis kaksi kertaa hitaampaa kuin suurteollisuuden. Parin viime vuoden aikana — sikäli kuin patentti-tilaston perusteella voi päätellä — on pienteollisuus jäänyt vieläkin nopeammin jälelle suuremmasta n.s. census-teollisuudesta. Käytettävissämme olevien epätäydellistentietojen mukaan on pienteollisuus kasvanut kolme—neljä kertaa hitaammin kuin census-teollisuus. Mutta ottaen huomioon että census-teollisuus lähimpien viiden vuoden aikana kasvaa hitaammin olemme pitäneet riittävänä sen, että otamme pienteollisuudelle vain kaksi kertaa hitaamman kasvunopeuden. Näin olemme suunnitelleet pienteollisuuden tuotannon seuraavasti (milj. tsherv. rupl.):

V. 1924—25	2,000	100 %
V. 1925—26	2,370	117 "
V. 1926—27	2,550	127 "
V, 1927—28	2,680	134 "
V. 1928—29	2,810	141 "
V. 1929—30	2,950	148 "

Kun ei ole olemassa mitään täsmällistä tilastoa pienteollisuudesta on näitä numeroita pidettävä vain likipitäisinä. Mutta yleistä suunnitelmaa varten on kuitenkin aivan välttämätöntä että ne otetaan huomioon.

Tässä esitetty kasvunopeus on huomattavasti suurempi kuin ennen sotaa. Mutta kun meillä on tavaranälkä ja kun jälleenrakentamiskausi ei vielä ole täysin päättynyt on nopeampi kehitys hyvin todennäköinen .

Vaikka pienteollisuus kasvaisikin näin äärimmäisen nopeasti kuin tässä olemme suunnitelleet jää joka tapauksessa valtion ja osuustoiminnalliselle teollisuudelle aivan riittävästi kasvun tilaa ja sen ominaispaino yksityiseen teollisuuteen verraten lisääntyy. Siis

sosialistiset asemamme tulevat vuosi vuodelta edelleenkin suhteellisesti lujittumaan ja laajenemaan yksityiskapitalististen kustannuksella.

3. Maatalous.

Taloudellisen yleismerkityksensä puolesta on maatalous meillä ensi sijalla. Mutta suunnitelmallisesti vaikuttaaksemme sen kehitykseen ei meillä, ikävä kyllä, ole keinoja läheskään niin paljon kuin haluaisimme. Meidän on pakko paljon useimmin rajottua pelkkiin ennakkoarviointeihin kuin suunnitelmallisiin ohjeisiin. Lisäksi on lähimpien viiden vuoden aikana monista muistakin syistä suunnitelmamme keskiöinä oleva pikemmin teollisuus kuin maatalous.

Mutta sikäli kun meillä on määritelty vissi teollisen kehityksen nopeus ja luonne, tulee monilta puolin määritellyksi myöskin maatalouden edessä olevan kehityksen luonne. Niinpä esim, puuvillateollisuuden tarpeet määräävät samalla puuvillaviljelmäimme laajuuden, kastelunlaitteiden rakentamisen Turkestanissa ja Taka-Kaukaasiassa sekä koko joukon muita suunnitelmallisia toimenpiteitä; sokeriteollisuuden laajentamissuunnitelma määrää sokerijuurikkaan viljelyksen laajentamisen j.n.e.

Käyttämällä kaikkia tämän luontoisia tietoja sekä analysoimalla maataloustuotteiden kotimaisten ja ulkomaisten markkinain tendenssejä tulemme päätelmään ,että lähimpien viiden vuoden aikana on edellytettävä huomattavaa lisäystä arvokkaampien ja enemmän työtä kysyvien raaka-ainekasvien viljelyksessä karjamäärän nopeasti kasvaessa, mutta hitaampaa lisäystä jyväviljojen alalla. Luvuissa ilmaistuna esiintyvät nämä tendenssit seuraavasti:

Viljelysalat ja karjamäärä

(milj. desj ja milj. päätä)

Vuosi	Viljelysala			Yhteensä		Karjamäärä v. lop. nautakarjaksi muutettuna	
	Jyväviljat	Juuri kasvit	Tekn. kasvit	Absol.	% %	Absol.	% %
1	2	3	4	5	6	8	8
1913	94,7	5,4	5,3	105,4	100	77,2	100
1923—24	76,3	5,4	4,6	86,3	82	61,4	79
1924—25	80,5	6,4	5,6	92,5	88	68,6	89
1925—26	84,3	7,2	7,1	98,6	94	71,6	93
1929—30	91,3	9,2	12,2	112,7	107	79,5	103
Lisäys % % 5 v. aikana	13,6	43,8	117	21,8	—	16,0	—

Kylvöalojen lisääntyminen 22 %:lla ja karjamäärän lisääntyminen 16 pros. viiden vuoden aikana saattaa kuluneiden parin kolmen vuoden kokemuksiin verrattuna näyttää liian vaatimattomalta. Mutta jälleenrakentamiskausi on päättymässä, ja kylvöalojen normaali kasvu sodan edellä oli paljo pienempi, korkeintaan 5 % viidessä vuodessa. Pienempi on jyväviljojen kylvöalan lisääntyminen, mutta sekin on puolisentoista kertaa suurempi kuin väestön llisääntyminen. Raaka-aineviljelmien nopea laajeneminen vastaa

vain suunniteltua teollisuuden kehitystemppoa.

Maataiouden bruttotuotanto antaa suunnitelmassamme tällaisen tuloksen:

SSSR:n maatalouden bruttotuotanto
(milj ruplissa sodan edellisten hintojen muk.)

Vuosi	Jyvävil-jat ja oljet	Juurikas vit. vihannekset ja hedelm.	Teknilliset kasvit	Heinän viljelys	Maanviljelys yhteensä	Karjanhoito	Kaikki yhteensä
1	2	3	4	5	6	7	8
1913	4.610	1.275	658	1.340	7.883	2 983	10.866
1923—24	3.266	1.200	350	1.008	5.820	2.2 2	8.042
1924—25	2.991	1.259	437	996	5.683	2.423	8.106
1925—26	4.307	1.678	774	1.161	7.920	2.469	10.389
1929—30	4.886	2.046	1.018	1.200	9.150	3·500	12.6 0
Lisäys %%:ssa							
5 v:ssa	63	63	133	20	61	44	56
4 »	13	22	32	3	16	42	22

Karjanhoidon tuotantoon on sisällytetty tuotteet karjan teurastuksesta, maitotuotteet, villa, nahkat jne,; siihen ei ole sisällytetty karjakannan lisääntyminen, eikä työkarjan vetovoiman käytön lisääntyminen. Tämä puute väärentää vahvasti yleiskuvaa vuosina, joina satomäärät jyrkässti vaihtelevat (vv. 1924—25 ja 1925—26), mutta täydellisempiä laskelmia ei meillä toistaiseksi ole. — Viljatuotanto v. 1913 on laskettu todellisen viljelysalueen ja keskimääräisen sadon mukaan. Kun v. 1924—25 oli huono sato ja kun viisivuotiskauden viimeinen vuosi on otettu keskisatoiseksi, saadaan lisäys viiden vuoden aikana liian suureksi. Jos taas otamme lähtökohdaksi 1925—26, jolloin sato oli hyvä, niin saamme lisäyksen 4 vuoden aikana liian pieneksi. Se on kuitenkin kiertämätön tulos satojemme jyrkistä heilahteluista, jotka sulkevat tyyten pois täsmällisen numerollisen arvioinnin jollekin määrätylle vuodelle. Paljon helpompaa on vissin vuosisarjan aikana tapahtuvan todennäköisen kehityksen arviointi. Siksi olemme katsoneet aivan tarkotuksettomaksi vuosittaisten kasvukoeffisienttien esittämisen.

Hintojen todennäköisen dynamiikan (liikunnan) suhteen ovat kaikki ennakkoarviot vuosiksi eteenpäin tietysti perin problemaattisia. Pidämme viljan hintojen nykyistä tasoa vielä liian alhaisena teollisuustuotteiden hintoihin verraten ja siksi odotamme viljan hintojen kohoavan noin 10 %. Sitävastoin pidämme mahdollisena ja tarkoituskenmukaisena, että maataloudesta saatavien raaka-aineiden hinnat alenevat 5—10 %:lla, mutta yleensä täytyy voimien mukaan pyrkiä vakaannuttamaan maataloustuotteiden hintojen keskitaso.

N.M. Vishnevskin esittämä maataloustuotannon arvio määrittelee v. 1925—26 tuotannon 16,8 miljardiksi ja v. 1929—30 20,4 miljardiksi ruplaksi lähtien siitä edellytyksestä, että hinnat 1925—26 ovat hiukan alhaisemmat kuin v. 1924—25 ja että hinnat seuraavien 4 vuoden aikana vähän (3,5 %) kohoavat . Tämä arvio on kuitenkin varsin optimistinen, Jos

teollisuustuotteiden hinnat lähimpien vuosien aikana alenevat kovin hitaasti niin maatalouden tuotanto tulee lisääntymään huomattavasti nopeammin kuin meidän kannalta olisi toivottavaa. Joka tapauksessa v. 1925—26 hyvästä sadosta huolimatta ei ole toteuttanut odotuksiamme määrittelemämme hintojen alenemisen suhteen.

Varsin mielenkiintoinen on maatalouden eri alojen kehityksen arviointi tasavalloittain ja alueittain. Mutta nämä suunnitelmalliset perspektiivimme ovat yksityiskohtaisemmin muokattuja vain RSFSR:stä ja Ukr,SSR:stä. Pysähtyen sentähden vain koko Liittoa koskeviin lopputuloksiin käsittelemme nyt maatalouden tuotannon tavara-osaa.

SSSR:n maatalouden tavaratuotanto

milj. rpl. sodan ed. hintojen muk.
(ilman talonpoikaiston keskinäistä kiertokulkua)

Vuosi	Jyväviljat	Juurikasvit	Kehruu ja teknilliset kasvit	Niityt	Yhteensä maanviljelys	Karjanhoito	Kaikkiaan: Sodaned. hintojen mukaan	Kaikkiaan: Tsherv. ruplisssa
1913	1.112	340	541	62	2.0-5	1.072	3.127	—
1924—25	328	254	309	55	946	688	1.614	2.676
1925—26	572	329	529	73	1.503	700	2.203	3.460
1929—30	730	500	782	80	2.092	1.050	3.142	4.849
Lisäys %:ssa								
5 v:ssa	123	97	152	45	121	67	95	81
4 v:ssa	28	52	48	10	39	50	43	40

Tässä on pantava merkille kaksi luonteenomaista seikkaa. Ensinnä se, että tavaratuotannon nopeasta lissäntymisestä huolimatta se vuoteen 1929—30 mennessä vain hiukan ylittää sodanedellisen tason. Selitys tähän on etsittävä maatalouden oleellisista muutoksista vallankumouksen jälkeen. Poistuneet ovat eniten tavaraa tuottaneet kartanotaloudet, joiden osuus viljatalouden tavaratuotannosta nousi vähintään 20—25 %:iin, supistuneet ovat maaseudun kulakkitaloudet, mutta lisääntyneet ovat sitävastoin keskivarakkaat puoliksi luontaistaloudet, ja niillä ei nyt ole pakkoa myydä maksaakseen ajoissa veronsa kartanonherroille, suorittaakseen kulakeille kiskurikorkoja j.n.e. niinkuin oli ennen. Toisena erikoisuutena pidämme jyrkkää muutosta tavaramassan kokoonpanossa: teollisuuden raaka-aineet ja karjantuotteet lisääntyvät, viljatuotteet jäävät jälelle. Tämä muutos kuvastaa niinikään maatalouden uudistumista: köyhät ja keskivarakkaat taloudet eivät ole milloinkaan olleet suuria viljantuotteiden myyjiä ,ja maaseudun varakkaat ainekset supistavat määrätietoisesti viljan myyntiä, muuttuvan konjuktuurin ehtojen mukaisesti jalostavat viljansa kalliimmiksi eläinkunnan tuotteiksi.

Tämän kehityksen tulos on se, että vilja, joka sodan edellä antoi 36 % maaseudun koko tavaramassasta, laski v. 1925—26 jo 26 %:iin ja v. 1929—30 alenee nähtävästi 23 %:iin.

Tämän mukaisesti olemme viisivuotissuunitemassamme laskeneet määtaloudellisen vientimme määrän ja kokoonpanon dynamiikan. Varsin liki-

pitäisten laskelmien mukaan kasvaa maataloustuotteiden vienti 4 vuoden aikana 585:stä 1,100 miljoonaan tservontsiruplaan (v. 1929—30), siis 88 %:lla. Eri tuotelajeittain seuraavasti (milj. tserv. rpl.):

Vientitavarat	v. 1925/26	1929/30	Lisäys %%
1. Jyväviljat	313	428	37
2. Öljypit. ja tekn. kasvit . . .	70	133	90
3. Eläinkunnan tuotteet	202	539	166
Yhteensä	585	1.100	88

Sodan edellisten hintojen mukaan olisi vienti v. 1929—30 680 milj. rpl. Vienti v. 1913 oli SSSR:n rajojen sisältä noin 880 milj. rpl. Siis viiden vuoden kuluessa saavutamme arviomme mukaan vain 77 pros. sodan edellisestä viennistä. On mahdollista että arvioimme tässä perspektiivimme aivan liian pessimistsisesti. Mutta ylempänä esitetty maatalouden rekonstrueeraus maataloudellisen vientimme vähäisen tuottavaisuuden yhteydessä, mikä johtuu valuuttapolitiikkamme olois ta, pakottaa meidät tässä mahdollisimman suureen varovaisuuteen, jotta välttyisimme katkerilta pettymyksiltä,

Viennissä, samoin kuin maatalouden koko tavaratuotannossa lisääntyy teknillisten raaka-aineiden, voin, munien ym. eläinkunnan tuotteiden ominaispaino ja vähenee jyväviljojen ominaispaino.

Tämä väheneminen vie m. m. seuraavaan tulokseen. Jyväviljojen hinto jen on viisivuotiskauden loppuun edellytetty nousevan, mutta kun niiden prosenttimäärä koko tavaramassassa vähenee, niin maataloustuotteiden hintaindeksi ei nouse, vaan päinvastoin hiukan laskee, kun maataloudesta saatavien raaka-aineiden ja eläinkunnan tuotteiden hinnat halpenevat.

Mahdollisista pääomasijotuksista maatalouteen (maatalouden valtiolliseen sektoriin — neuvostotaloudet, jalostuslaitokset ym. — ja suuriin kas telu- ja melioratiivisiin töihin) olemme laatineet seuraavan ohjelman:

Vuosi	Sijotukset milj. rpl.	Pros.
1924—25	63	100
1925—26	100	159
1926—27	120	190
1927—28	140	222
1928—29	160	254
1929—30	180	286
Yhteensä	700	—

Suurimpina menoina tässä ohjelmassa ovat: kastelutyöt Keski-Aasiassa 225 milj. rpl. ja Taka-Kaukasiassa 66 milj. rpl., soiden kuivaus Valko-Ve näjällä 17 hilj. rpl, jne.

Tähän eivät sisälly maa-asiain komissariaattimme tavalliset budjettimenot maajärjestelyyn, inventaariolla varustamiseen, luottoon ym. **yksityisen** talonpoikaistalouden avustamiseen. Sittenkin saattaa sijotusten määrä näyttää liian vaatimattomalta verrattuna niihin suuriin suunnitelmallisiin tehtäviin maatalouden alalla, jotka jo olemme merkınneet. Muistutamme että yksistään SSSR:n Europan puoleisella osalla on prof. Kostjakovin laskelmien mukaan tilapäisten katojen ja nälkävuosien torjumiseksi suoritettava maanparannustöitä 2,100 milj. ruplan edestä. Mutta ei pidä unohtaa sitäkään, että tällaiset suurenmoiset suunnitelmat eivät ole toteutettavissa aivan lyhyessä ajassa. Ensi vuorossa oleviin töihin, jotka tämä suunnitelma edellyttää suoritettavaksi 10 vuoden kuluessa ,tarvitaan 715 miljoonaa rup laa, josta summasta valtion osalle lankeaa 335 milj. rupl. ja loppu on yksityisten talouksien peitettävä, pääasias-

sa itse väestön työnä, Näinollen eivät valtion vuosittaiset sijotukset edes tämän suuremmoisen suunnitelman mukaan ole suuremmat kuin 34 milj. rpl. Ja tämä luku mahtuu hyvin meidän esittämiin sijotusmääriin.

Toisaalta on välttämättä arvioitava nekin pääomasijotukset maatalouteen, jotka itse väestö tekee. Hallussamme olevien, tosin vain aivan likipitäisten laskelmien mukaan ovat SSSR:n talonpoikaistalouksien pääomasijotukset so dan edellisten hintojen mukaan milj ruplissa seuraavat:

	v. 1913	v. 1925—26
1. Asuinrakennukset	5,219	5,933
2. Talousrakennukset	3,158	3,591
3. Karja ja siipikarja	5,976	4,435
4, Maatal. ja kulj. väl.	1,150	1,003
Yhteensä	15,503	14,962
Ilman asuinrak. —	10,284	9,029
sama pros.	100	88

Talonpoikain budjeteista päättäen on nykyinen kasaamisnopeus maaseudulla vielä kovin vähäinen. V. 1922—23 nousi se 20 läänissä keskimäärin 2,8 prosenttiin. Eri alueilla on se tietysti hyvin erilainen riippuen sadon ja muiden ehtojen erilaisuudesta. Niinpä Uralilla v. 1922—23, jolloin sato oli huono, kasattiin budjettien mukaan vain 2,8 pros., mutta seuraavana vuonna, jolloin sato oli hyvä, kasattiin 5,5 pros. Samaan aikaan Leningradin läänissä, jossa sato oli huono, kasattiin v. 1923—24 vain 1,3 pros. ja Ukrainassa 2,4 pros. Mutta vaikkapa keskimääräisen sadon aikana ottaisimme kasaamisnormiksi niinkin pienen luvun kuin 3—4 pros,, niin saamme absoluuttisena huomattavan suureen, vähintään 450—600 ruplaa sodaned. hint. mukaan eli 700—1,000 milj. tservontsiruplaa vuodessa. Talonpoikaistaloutemme terveelle kehitykselle on siis ai neelliset edellytykset.

Mutta valtiolliselle sektorille maataloudessa on annettava nopeampi kasvun temppo. Ja kun otamme huomioon että neuvostotalouksiin ym. valtion maataloudellisiin yrityksiin sijotettujen pääomien määrä tuskin nousee yli 100 milj. ruplan, niin täytynee myöntää että suunnitelmamme sijotusten nopeus on kyllin suuri.

"Puhuessamme maanviljelyksen, teollisuuden ja liikenteen elvyttämisestä, niiden harmoonisesta (sopusointuisesta) yhteen kytkemisestä, emme voi olla puhumatta laajasta taloussuunnitelmasta."

Kaikki tuotannon eri alojen suunnitelmat pitää tiukasti koordinoida, kytkeä yhteen ja yhdessä pitää niiden muodostaa se yhtenäinen taloussuunnitelma, joka meille on niin kipeästi tarpeen." — Lenin.

Dialektiikka ja logiikka.

G. Plehanov.

MARXIN ja Engelsin filosofia ei ole vain materialistista filosofiaa. Se on dialektista materialismia. Ja tätä oppia vastaan väitetään sanoen ensiksi, että dialektiikka sellaisenaan ei kestä arvostelua, ja toiseksi, että juuri materialismi ei ole sovellutettavissa yhteen dialektiikan kanssa. Pysähtykäämme näihin vastaväitteihin.

Lukija muistanee, miten herra Bernstein selitti dialektiikan vahingolliseksi vaikutukseksi sen mitä hän nimitti Marxin ja Engelsin virheiksi. Tavallinen logiikka pitää kiinni kaavasta: "on — on ja ei — ei", mutta dialektiikka muuttaa sen suoraksi vastakohdakseen: "on — ei, ei — on". Bernstein, joka ei pitänyt tästä viimeisestä kaavasta, väitti, että se saattaa viedä logiikan kannalta katsoen, mitä vaarallisimpiin viettymyksiin ja harhoihin. Ja yhtä mieltä hänen kanssaan on todennäköisesti ollut valtava enemmistö niin sanotuista valistuneista lukijoista sillä perusteella, että kaava "on — ei ja ei — on" näennäisesti on jyrkässä ristiriidassa ajattelun perustavien ja järkkymättömien lakien kanssa. Kas juuri asian tätä puolta meidän on tarpeellista tässä tarkastella.

"Perustavia ajatuslakeja" on kolme: 1) indenttisyyden (yhtäpitäväisyyden) laki, 2) vastakohtaisuuden laki, 3) kolmannen jäsenen poissulkemisen laki.

Yhtäpitäväisyyden laki (principium indentitatis) kuuluu: A on A (omne subjectums est praedicatum sui) tai toisin A — A.

Vastakohtaisuuden laki: A ei ole A, on vain edellisen lain kielteinen muoto.

Kolmannen jäsenen poissulkemisen lain mukaan (principium exclusi tertii) kaksi vastakkaista päätelmää, joista toinen sulkee pois toisen, eivät voi molemmat olla virheellisiä, Todellakin A on joko B tai on — B; kun ensimäinen päätelmä on todenperäinen niin toinen on ehdottomasti virheellinen ja päinvastoin. Keskiväliä ei tässä ole, eikä voi olla.

Uberweg huomauttaa, että vastakohtaisuuden laki ja kolmannen jäsenen poissulkemisen laki voidaan yhdistää seuraavaksi logiikan säännöksi: jokaiseen täysin määriteltyyn — ja juurinäintäysin määritellyssä mielessä ymmärrettyyn — kysymykseen vissin ominaisuuden kuulumisesta vissille esineelle on vastattava jokoon taikka ei, mutta ei voida vastata sekä on että ei*).

On vaikea väittää tätä sääntöä vastaan. Mutta jos se on oikein, niin kaava "on — ei ja ei — on" osottautuu kerrassaan pätemättömäksi; tehtäväksemme jää vain hymyillä sille, ja herra Bernsteinin tavoin levitellä käsiämme ihmetellen kuinka sellaiset ajattelijat kuin Herakleidos, Hegel ja Marx voivat pitää sen enemmän vaatimusta vastaavana, kuin kaavan "on — on ja ei — ei", joka luiasti pohjautuu edellä mainittuihin ajattelun peruslakeihin.

Tämä dialektiikalle kohtalokas johtopäätös näyttää mahdottomalta torjua. Mutta ennenkun hyväksymme sen, silmäämme asiaa toiselta puolen.

Luonnon kaikkien ilmiöiden perustana on aineen liikunto. Mutta mitä on liikunto? Se on ilmeinen ristiriita. Jos teiltä kysytään, onko liikkeessä oleva kappale vissillä hetkellä vississä

---

*) "System der Logik". Bonn 1874, siv. 12.

paikassa, niin ette, niin hartaasti kuin haluaisittekaan, voi vastata Yberwegen säännön mukaisesti, s.o. kaavan "o n — o n j a e i — e i" mukaisesti, Liikkeessä oleva kappale o n vississä paikassa ja s a m a n a i k a i s e s t i e i o l e s i i n ä. Siihen nähden ei voida päätellä muutoin kuin kaavan "on — ei ja ei — on" mukaisesti. Se on niinmuodoin vääjäämätön todistus "r i s t i r i i d a n l o g i i k a n" hyväksi, ja ken ei halua sopeutua siihen logiikkaan, sen täytyy vanhan Zenonin mukaan julistaa, että liikunto ei ole muuta kuin aistipetos.

Kaikilta niiltä, jotka eivät kiellä liikuntoa, me kysymme: mitä on ajateltava siitä "p e r u s t a v a s t a a j a t u s l a i s t a", joka on ristiriidassa o l e m a s s a o l o n perustavan t o s i a s i a n kanssa- Eiköhän meidän ole suhtauduttava siihen jonkinlaisella pidättäväisyydellä?

Tässä käy siten, että ikäänkuin odottamatta olisimme joutuneet vaihtoehdon eteen: joko on tunnustettava muodollisen logiikan perustavat lait ja kiellettävä liikunto tai päinvastoin, tunnustettava liikunto ja kiellettävä nämä lait. Tällainen vaihtoehto on vähintäänkin epämieluinen. Katsotaan, eikö sitä voitaisi jotenkuten kiertää.

Aineen liikunto on luonnon kaikkien ilmiöiden perusta. Liikunto on ristiriita. Siitä täytyy päätellä dialektisesti, s.o. kaavan "on — ei ja ei — on" mukaisesti, kuten herra Bernstein sanoisi. Senvuoksi meidän on pakko myöntää, että siihen saakka, kun puhe on tästä kaikkien ilmiöiden perustasta, me olemme "ristiriidan logiikan" alueella. Mutta liikkeessä olevan kappaleen molekyylit, liittyen toinen toiseensa, muodostavat vissejä k o k o o m u k s i a, esineitä, kappaleita. Tällaisilla kokoomuksilla on suurempi tai pienempi kestävyys, ne ovat olemassa lyhemmän tai pitemmän ajan, ja sitten katoavat, muuttuen toisiksi: ikuinen on vain — aineen liikunto, ja aine itse on häviämätön substanssi. Mutta kun kerran ikuisen liikunnon tuloksena on syntynyt aineen vissi ajallinen kokoomus, ja kunnes se ei ole kadonnut tuon saman liikunnon tuloksena, niin on kysymys sen olemassaolosta ratkaistava myönteisesti, Sentähden, jos meille osoitetaan kiertotähti Venusta ja kysytään, onko tuo kiertotähti olemassa, niin me horjumatta vastaamme: on. Mutta jos meiltä kysytään, onko noitia olemassa, niin me vastaamme yhtä päättävästi: ei. Mitä tämä merkitsee? Se merkitsee sitä, että silloin kun on puhe yksityisistä esineistä, silloin meidän on niistä noudatettava edellämainittua Yberwegin esittämää sääntöä, ja yleensä pidettävä ohjeenamme ajattelun "peruslakeja". S i l l ä alalla vallitsee Bernsteinille rakas "kaava": "on — on ja ei — ei".

Mutta ei tässäkään tuon arvoisan kaavan valta ole rajaton. Kysymykseen jo s y n t y n e e n olion olemassaolosta on vastattava määritellysti. Mutta jos olio o n v a s t a s y n t y m ä s s ä, niin toisinaan voi täydellä syyllä horjua vastauksessaan. Kun ihmiseltä puuttuvat hiukset puolesta päästä, niin sanomme, että hänellä on laaja kalju. Mutta määritelkäähän hetki, milloin tosiaan hiusten lähteminen johti kaljun muodostumiseen.

Jokaiseen määriteltyyn kysymykseen jonkun ominaisuuden kuulumisesta jollekin oliolle on vastattava j o k o o n t a i e i. Tästä ei ole epäilemistäkään. Mutta miten vaaditte vastaamaan siinä tapauksessa, jolloin olio on m u u t t u m a s s a, jolloin se j o m e n e t t ä ä sanotun ominaisuuden taikka o n v a s t a s a a m a s s a t u o n o m i n a i s u u d e n? On itsestään selvää ,että määriteltyvastaus on välttämätön tässäkin tapauksessa. Mutta siinäpä se asia onkin, että määritellyksi vastaukseksi tulee tässä tapauksessa ainoastaan vastaus, joka rakentuu kaavalle: "on — ei ja ei — on",sillä Yberwegin suosittaman kaa-

van mukaisesti: "joko on tai ei" siihen ei myöskään voida vastata.

Tietenkin voidaan huomauttaa, että menetetty ominaisuus ei vielä ole lakannut olemasta, ja saatu ominaisuus on jo olemassa, ja siis määritelty vastaus kaavan "joko on tai ei" mukaisesti on mahdollinen ja välttämätön myös silloin, milloin olio, josta on puhe, on muuttuvassa tilassa. Mutta tämä ei ole oikein. Nuorukainen, jonka leukaan alkavat purkaantua "haivenet", on epäilemättä saamassa partaa, mutta se ei vielä oikeuta meitä sanomaan häntä parrakkaaksi. Haivenet leuassa eivät vielä ole parta, vaikkapa ne ovat muuttumassa parraksi. Voidakseen tulla laadulliseksi, täytyy muuttumisen saada vissi paljoudellinen raja. Ken unohtaa tämän, hän juuri menettää mahdollisuuden lausua määriteltyjä arvosteluja olioiden ominaisuuksista.

"Kaikki virtaa, kaikki muuttuu", sanoi muinainen efesolainen ajattelija, Kokoomukset, joita me nimitämme kappaleiksi, ovat vakinaisessa, hitaamman tai nopeamman muutoksen tilassa. Mikäli vissit kokoomukset jäävät visseiksi kokoomuksiksi, meidän on arvosteltava niitä kaavan "on — on ja ei — ei" mukaan. Mutta mikäli ne muuttuvat ja lakkaavat sellaisina olemasta, meidän on vedottava ristiriidan logiikkaan, meidän sillä uhallakin, että saamme osaksemme herrojen Bernsteinin ja N.G:n ja muun metafyysillisen veljeskunnan tyytymättömyyden on sanottava "sekä on että ei, sekä on olemassa että ei ole olemassa.

Niinkuin lepo on liikunnon yksityinen tapaus niin myös ajattelu muodollisen logiikan sääntöjen mukaan (ajattelun "peruslakien" mukaisesti) on dialektisen ajattelun yksityinen tapaus.

Krotilesta, eräästä Platonin oppilaasta, kerrottiin, ettei hän ollut yhtämieltä Herakleitoksenkaan kanssa, joka sanoi. "me emme voi kahta kertaa mennä yhteen ja samaan jokeen". Krotiles vakuutti, että sitä emme voi tehdä edes yhtäkään kertaa: ennenkuin laskeudumme jokeen ,niin se muuttuu ja tulee toiseksi. Tällaisissa päätelmissä todella olevaisen elementti ikäänkuin vaihdetaan tulevaisen elementtiin. Tällainen on dialektiikan väärinkäyttöä, mutta ei dialektisen medootin oikein soveltamista. Hegel huomauttaa: "Das Etwas ist erste Negation der Negation" (jotakin on kiellon ensimäinen kieltäminen).

Ne meidän arvostelijoistamme, jotka eivät ole täysin tietämättömiä filosofisesta kirjallisuudesta, viittaavat mielellään Trendelenburgiin, joka mukamas tyyten hakkasi kaiken dialektiikan puolesta esitetyt todisteet. Mutta nämä herrat, kuten nähdään, ovat lukeneet huonosti — jos ovat lukeneetkaan — Trendelenburgia. He unohtivat — jos se on ollut heille tunnettu, jota en suinkaan vakuuta — seuraavn vähäpätöisen seikan, Trendelenburg myöntää, että principium contradiktionis ei kuulu liikuntoon, vaan vain niihin kappaleihin, joita se synnyttää. Ja tämä on oikein. Mutta liikunto ei ainoastaan synnytä kappaleita, vaan se, kuten jo sanoimme, vakinaisesti muuttaa niitä. Ja juuri tästä syystä liikunnon logiikka ("ristiriidan logiikka") ei milloinkaan menetä oikeuksiansa liikunnon luomiin kappaleihin nähden. Ja nimenomaan tämän muodollisen logiikan "peruslaeille", vuoksi, antaen vissin tunnustuksen meidän on muistettava, että niillä on merkitystä ainoastan vissiin rajaan

saakka, ainoastaan sikäli, mikäli ne eivät estä meitä antamasta dialektiikalle sille kuuluvata. Näinhän asia todellisuudessa on Trendelenburgin mukaan, vaikkapa hän itse ei tehnytkään lausumastansa periaatteesta asiaankuuluvia loogillisia johtopäätöksiä, vaikka se on erikoisen tärkeä tieteelliselle tiedoittamisen teorialle.

Ohimennen lisäämme vielä, että Trendelenburg on teoksensa "Logische Untersuchungen" siroitellut paljon hyvin asiallisia huomautuksia ,jotka puhuvat meidän eduksemme eivätkä meitä vastaan. Tämä voi näyttää ihmeelliseltä, mutta se on sangen hyvin selitettävissä sillä yksinkertaisella seikalla, että Trendelenburg tappeli nimenomaan idealistista dialektiikkaa vastaan. Hän esim. näkee dialektiikan puuteellisuuden siinä, että se väittää mahdolliseksi puhtaan ajatuksen itsenäisen liikunnon, joka on samalla olemassaolon itsesynnytys ("behauptet eine Selbsbewegung des reinen Gedankens, die Zuglaich die Selsbterzeugung des Seins ist"). Tosiasiassa tämä on erittäin suuri virhe. Mutta kenpä ei käsittäisi ,että tämä puutteellisuus on nimenomaa ominaista vain idealistiselle dialektiikalle? Kuka ei tiedä sitä, että silloin kun Marx tahtoi asettaa dialektiikan seisomaan "jaloilleen", niin hän alkoi juuri oikaisemalla sen mainitun perusvirheen, jonka se oli saanut vanhalta idealistiselta perustaltansa. Toinen esimerkki. Trendelenburg sanoo, että itse asiassa Hegelillä on liikunto peruskivi siinä logiikassa, joka ei perusteluksensa muka kaipaa kerrassaan mitään ennakko edellytyksiä. Tämä on taas aivan tosi, mutta eikös se ole taas todistus materialistisen dialektiikan hyväksi. Kolmas ja mielenkiintosin esimerkki, Trendelenburgin se ajatus on väärä, että luonto olisi Hegelille ainoastaan naivi logiikka. Aivan päinvastoin: hegeliläinen logiikka ei ole ensinkään puhtaan ajattelun synnyttämä, vaan on se luotuluonnon ennakkohavaintoja abstraheeraamalla ("eine anticipirte Abstraction der Natur). Hegelin dialektiikassa on melkein kaikki kokemuksesta otettua, ja jos kokemus ottaisi siltä sen, minkä se antoi sille, niin sen olisi tartuttava kerjurin reppuun. Asia on näin, juuri näin. Mutta eikös tämä ole sitä samaa, mitä puhuivat Hegelin oppilaat, jotka kapinoivat opettajansa idealismia vastaan ja siirtyivät materialistiseen leiriin.

Tällaisia esimerkkejä voitaisiin esittää paljonkin, mutta se veisi minut pois aineestani. Tahdon vain arvostelijoillemme osoittaa ,että taistelussansa meitä vastaan heidän kenties olisi ollut parempi olla viittaamatta Trendelenburgiin.

Menkäämme edelleen. Sanoin jo, että liikunto on ristiriita toiminnassa ja että sen vuoksi siihen ei voida soveltaa muodollisen logiikan "peruslakeja". Jotta tämä väite ei antaisi aihetta väärinkäsitykseen, on asiaa selvitettävä lisää. Kun meillä on edessämme kysymys liikunnon yhden muodon muuttumisesta — sanokaamme mekaaniseksi lämmöksi — niin meidän on pääteltävä Yberwegenin perussäännön mukaan. Sillä tämä liikunnon muoto on joko lämpö tai mekaaninen liike ,tai ne molemmat vissien rajojen sisällä sovellettavissa myöskin liikuntoon. Mutta tästä taas kerran seuraa se, että dialektiikka ei kumoa muodollista logiikkaa, vaan syrjäyttää ne lait, jotka ehdottomuutta tunnustavat metafyysikot ovat siihen liittäneet.

Jos lukija suhtautuu tarkkaavasti edelläsanottuun, niin hän vaivatta käsittää, miten vähän on "arvoa" tuolla usein todistetulla ajatuksella, että dialektiikka on materialismin kanssa sovittamaton. Päinvastoin Meidän

dialektiikkamme perustana on luonnon materialistinen käsittäminen. Siitä se pitää kiinni; se sortuisikin, jos materialismi sortuisi. Ja päinvastoin. Ilman dialektiikkaa ei materialistinen tietoteoria olisi täydellinen, olisi yksipuolinen, sanomme enemmän: materialistinen tietoteoria olisi mahdoton.

Hegelin dialektiikka on metafyysillinen. Meidän dialektiikkamme nojaa luonnon oppiin.

Hegelillä oli todellisuuden demiurgia, — käyttääksemme tässä tätä Marxin sanontaa — ehdoton aate, absoluuttinen idea. Meille on ehdottomana aatteena ainoastaan liikunnon abstraktsiooni, joka tuo esille kaikki aineen, materian, kokoomukset ja olotilat.

Hegelin mukaan ajatus liikkuu eteenpäin niiden vastakohtien esiintymisen ja ratkaisun seurauksena, joita käsitteet sisältävät. Meidän materialistisen oppimme mukaan ristiriidat, joita käsitteet si sältävät. ovat vain ajattelun kielelle käännettyjä, niiden ristiriitojen heijasteluja, jotka sisältyvät ilmiöihin, niiden yleisen perustan, liikunnon ristiriitaisen luonnon vuoksi.

Hegelin mukaan aatteiden kulku määrittelee asiain kulun, meidän mukaan asiain kulku selvittää aatteiden kulun, elämän kulku aatteiden kulun.

Materialismi asettaa dialektiikan 'jaloilleen" ja sillä poistaa siltä tuon mystillisen verhon, johon sen Hegel oli käärinyt. Mutta sillä samalla paljastuu dialektiikan vallankumouksellinen luonne.

"Mystifioidussa muodossaan — sanoi Marx — tuli dialektiikka Saksassa muotiin, koska se näytti antavan selityksen vallitsevalle asiaintilalle. Järjellisessä muodossaan on se porvaristolle ja sen tieteellisille edustajille kiusa ja kauhistus, koska se samalla kuin siihen sisältyy olevaisen ymmärtäminen, sisältää myös sen kieltämisen, negationin, sen välttämättömän häviön ymmärtämisen; koska se katsoo jokaista syntynyttä (tarkemmin: ilmoille tullutta, gewordene. — G.P.) muotoa vain kohtana kehityksen kulussa, s.o. ottaa huomioon siis sen ka toavankin puolen; koska se ei anna minkään itseensä vaikuttaa ja on olemukseltaan arvosteleva ja vallankumouksellinen"*).

Että materialistinen dialektiikka on kauhistus porvaristolle, joka on taantumuksen läpitunkema, se on luonnon mukaista; mutta että sitä väistävät joskus sosialistiselle vallankumoukselle innokkaan myötämieliset henkilöt, se on hyvin naurettavaa ja äärimmäisen murheellista: siinä ovat tolkutto muuden Herkkuleen patsaat.

Nyt on vielä kiinnitettävä huomio seuraavaan. Tiedämme jo, että Yberweg oli oikeassa ja myös missä määrässä oli oikeassa — kun vaati loogillisesti ajattelevilta ihmisiltä määriteltyjä vastauksia määriteltyihin kysymyksiin vissin ominaisuuden kuulumisesta vissille esineelle. Mutta oletetaan, että olemme tekemisissä emme yksinkertaisen, vaan monimutkaisen esineen kanssa, joka yhdistää itseensä suoraan vastakohtaisia ilmiöitä ja senvuoksi kokoo itseensä suoraan vastakohtaisia ominaisuuksia, Onko Yberwegin vaatimus sovellutettavissa ar vostelmiimme tällaisista esineistä? Ei. Yberweg itse — yhtä päättävä hegeliläisen dialektiikan vastustaja kuin Trendelenburgkin — pitää, että tässä tapauksessa on jo pääteltävä toisen lain mukaan, nimenomaan vasta-

---

*) Esipuhe "Pääoman" I os. 2:seen saksal. painokseen.

kohtien yhtymisen (principium conicidentiae oppositorum) lain mukaan. Ja valtavin osa ilmiöistä, joiden kanssa luonnontiede ja yhteiskuntatiede ovat tekemisissä, kuuluu juuri tämän lajin "kappaleihin": tosiaankin hitusessa protoplasmaa, aivan kehittymättömimmän yhteiskunnan elämässä yhdistyy suorasti vastakohtaisia ilmiöitä. Niinmuodoin luonnontieteissä ja yhteiskunnallisissa tieteissä on annettava mitä laajin tila dialektiselle medootille. Ja siitä pitäen, kun sille annettiin tällainen tila mainituissa tieteissä, on niillä ollut todella valtava edistys.

Haluatteko lukija tietää, miten dialektiikka hankki oikeutensa biologiassa? Muistatte riidan lajista, kun transformatsiooni teoria oli ilmestynyt. Darvin ja hänen kannattajansa olivat kiinteästi sillä kannalla, että saman eläin- tai kasvisuvun eri lajit eivät ole muuta kuin erilailla kehittyneitä yhden ja saman alkumuodon jälkeläisiä. Sitäpaitsi kehitysopin mukaan kaikki saman sukuhaaran suvut polveutuvat yhdestä alkumuodosta, ja samaa on sanottava saman luokan kaikista haaroista. Darvinin vastustajien mielipiteen mukaan kaikki eläin- ja kasvilajit ovat täysin riippumattomia toisistansa, ja yleisestä muodosta ovat peräisin vain samaan lajiin kuuluvat yksilöt. Tämän käsityksen esitti jo Linnae sanoen: "Lajeja on niin paljon kuin niitä alkujaan on korkein olento luonut". Tämä on puhdas metafyysillinen mielipide, koska metafysiikko katsoo olioita ja käsitteitä "erillisinä, muuttumattomina, jähmettyneinä, kertakaikikaan annettuina esineinä, joita on siis tutkittava perättäin ja toista toisesta riippumatta" (Engels). Mutta dialektikko katsoo olioita ja käsitteitä — Engelsin sanojen mukaan — "niiden keskinäisessä yhteydessä, niiden juontumisessa, niiden liikunnossa, niiden synnyssä ja tuhoutumisessa". Ja tämä katsantokanta tunkeutui biologiaan Darvinin päivistä lähtien ja jää siihen anaiseksi, mitä korjauksia tietei dentuleva kehitys tuoneekaan transformatsiooniteoriaan.

Jotta käsitettäisiin dialektiikan tärkeä merkitys sosiologialle, riittää kun muistamme,miten sosialismi kehittyi haaveesta tieteeksi.

Utopistiset sosialistit olivat ikuisten totuuksien kannalla ihmisluonnosta ja päättelivät yhteiskunnallisista ilmiöistä kaavan "on —.on ja ei — ei" mukaan. Omaisuus joko vastaan ihmisluontoa taikka ei vastaan sitä, yksiavioinen perhe joko vastaan taikka ei vastaan tuota luontoa j.n.e. j,n.e. Koska ihmisluonto oletettiin muuttumattomaksi, niin sosialistit olivat oikeutetut odottamaan että monien mahdollisten yhteiskuntajärjestelmien joukossa on sellainen, joka vastaa tuota luontoa paremmin kuin kaikki toiset. Tästä tuo pyrkimys löytää tämä parhain, s.o. enimmän ihmisluontoa vastaava järjestelmä. Jokainen koulukunnan perustaja ajatteli, että hän on tällaisen järjestelmän löytänyt, jokainen koulun perustaja tarjotteli omaa utopiaansa. Marx toi sosialismiin dialektisen medootin ja teki sen sillä tieteeksi, antaen kuolettavan iskun utopialle. Marx ei enää vetoa ihmisluontoon, hän ei tiedä sellaisista yhteiskunnallisista laitoksista, jotka joko vastaavat taikka eivät vastaa ihmisluontoa. Jo "Filosofian kurjuudessa" tapaamme seuraavan erinomaisen ja kuvaavan moitteen Proudhonille: "Herra Proudhon ei tiedä, että koko historia ei ole enempää kuin ihmisluonnon vakinaista muuttumista*).

---

*) "Misere de la philosophie", nouvelle edition. Parin 1896 p. 204,

Pääomassa Marx sanoo, että "ihminen, vaikuttaessansa ulkopuoliseen

luontoon ja muuttaessansa sitä, muuttaa samalla omaa luontoansa"**). Tämä on dialektinen katsantokanta, joka heittää aivan uuden valaistuksen yhteiskuntaelämän kysymyksiin. Ottakaammepa vaikka kysymys yksityisestä omaisuudesta. Utopistit kirjoittivat hyvin paljon ja riitelivät keskenänsä ja ekonomistien kanssa siitä kysymyksestä, onko sitä oleva, so. vastaako se ihmisluontoa. Marx asetti tämän kysymyksen konkreettiselle pohjalle. Hänen oppinsa mukaan omistuksen muotoja ja omistussuhteita määrittelee tuotantotavan kehitys. Yhtä näiden voimien kehitysastetta vastaa yksi muoto ja toista toinen, mutta ehdotona ratkaisua tälle ei ole eikä sitä voi olla, syystä, että kaikki virtaa, kaikki muuttuu: "viisaus tulee mielettömyydeksi, autuus piinaksi".

Hegel sanoo: "Vastakohdat vievät eteenpäin". Ja tälle hänen dialektiselle katsomuksellensa tiede tapaa loistavan todistuksen luokkataistelussa, jonka unohtamalla ei yhteiskuntaelämän sosiaalisesta ja henkisestä kehityksestä voida kerrassaan mitään käsittää, koska yhteiskunta jakaantuu luokkiin.

Mutta minkä vuoksi "vastakohtien logiikkaa", joka on, kuten näimme, ikuisen kehityksen kulun heijastelua ihmisjärjessä, nimitetään dialektiikaksi? Jotta ei jouduttaisi tämän seikan laajasanaiseen selvittelyyn, annetta koon puhevuoro Kuno Fischerille:

"Ihmiselämää voidaan siinä suhteessa verrata dialogiin, vuoropuheluun, että iän ja elämänkokemusten mukaan mielipiteemme henkilöistä ja asioista vähitellen muodostuvat uudelleen, niin kuin keskustelevien henkilöiden mielipiteet hedelmällisen ja aaterikkaan keskustelun kuluessa. Tähän tahdottomaan ja välttämättömään mielipiteittemme uudelleen muodostumiseen elämästä ja maailmasta vaikuttaa kokemus. Sen vuoksi Hegel vertaa tajunnan kehityskulkua filosofisen keskustelun kulkuun ja antaa sille nimen dialektiikka eli dialektinen liikunto. Tätä sanontaa käyttivät jo Platon, Aristoteles ja Kant kullekin heille tärkeässä ja erilaisessa mielessä, mutta missään oppijärjestelmässä se ei ole saanut niin laajaa merkitystä kuin Hegelin."

**) "Das Kapital". II Auflage. p.p. 155—156.

"Muodollinen logiikka .... ottaa muodolliset määritelmät, pitäen ohjeenaan sitä, mikä tavallisimmin tai useimmin pistää silmään, ja rajottuu siihen.... Dialektinen logiikka vaatii meitä kulkemaan pitemmälle. Todella tunteaksemme esineen täytyy meidän tutkia sen kaikki puolet, kaikki yhteydet.... Emme milloinkaan saavuta tätä täydellisesti, mutta kaikinpuolisuuden vaatimus varjelee mei tä virheiltä ja luutumiselta. Toiseksi dialektinen logiikka vaatii että esine kunnossaan" (niinkuin Hegel joskus sanoi), muutoksessaan.... Kolmanneksi koko inhimillisen käytännön täytyy päästä täydelleen "määrittelemään" esine sekä totuuden kriteriona että sen käytännöllisenä määrittelijänä, missä yhteydessä esine on sen kanssa, mikä ihmiselle on tarpeen. Neljänneksi dialektinen logiikka opettaa että "abstraktista totuutta ei ole olemassa, totuus on aina konkreettinen", niinkuin mielellään sanoi Plehanov-voinaja." — Lenin.

Vielä v:n 1918 suomen kansalaissodan tappion syistä.

Kirj. A. Taimi.

SUOMEN kansalaissodan häviötä ja varsinkin niitä **pääsyitä,** nimenomaan poliittisia, jotka aiheuttivat häviön, ovat varsinkin toveri O.V. Kuusinen ja myöskin tov. K. Manner käsitykseni mukaan riittävän selvästi ja melkoisen yksityiskohtaisesti ja laajasti selostaneet. Mutta näkyy, etteivät vielä kaikki ole käsittäneet asiata, koska voi havaita eräitten toverien kirjoituksissa ja keskusteluissa mielipiteitä, jotka eivät ole tosiseikkojen kanssa yhtäpitäviä ja tämän vuoksi ovat harhaanjohtavia.

Tietääkseni ei Suomen kommunistisen puolueen johdon puolelta ole koskaan **yritettykään kieltää niitä virheitä ja puutteellisuuksia,** jotka Suomen sos. dem. puolueessa vallitsivat ennen vuoden 1918 kansalaissotaa ja vieläpä **luokkasodankin aikana.**

Ei kuitenkaan pelkkä tappiosyitten **luettelеminen** ja niitten **tunnustaminen** voi tuottaa toiminnallemme hyötyä, vaan vasta syitten alkulähteitten seikkaperäisestä selvittelystä voi olla ja tulee olemaan hyötyä.

Mutta kaikista "synnintunnustuksistakin" huolimatta, on havaittavissa muutamien "tapahtumien arvostelijain" tavassa käsitellä kysymystä ja suhtautumisessa tapahtumiin, ettei heidän tarkoituksensa olekaan kysymystä pitää vireillä proletaarisen taistelun yleisen hyödyn vuoksi, vaan he yrittävät löytää syntipukin ja pitäen sinä kansalaissodan osaaottanutta ylempää johtoa, suuntaavat tikarinsa iskun **yksinomaan** sen rintaan.

Tämän yhteydessä tahdon huomauttaa, ettei tarkoitukseni ole vähemmässäkään määrässä pyrkiä suojelemaan arvostelulta sen aikaista sos. dem. puolueen johtoa, sitä vähemmän on minulla **"pyrkimys kaunistamaan** tai **puolustamaan"** virheiden tekijöitä. Tarkoitukseni ja hartain toivoni on, että arvostelut perustuvat yksinomaan tosiasiain pohjalle. Silloin siitä olisi hyötyä nykyiselle toiminnallekin. Mutta suurin hyöty siitä olisi niille, jotka syystä tai toisesta eivät olleet kansalaissodassa mukana ja joilla ei ole siinä saatua kokemusta. He ottaen oppia oikeasta arvostelusta välttyisivät tekemästä samoja virheitä.

Ennekuin ryhdyn esille tuoduista Suomen kansalaissodan tappion syistä mielipidettäni ilmaisemaan, haluaisin muutamalla sanalla ensiksi kosketella kahta kysymystä, joista mielipiteeni mukaan, olisi tämän yhteydessä mainittava.

Ne kysymykse ovat: 1) sos. dem. puolueen toiminta ennen kansalaissotaa ja 2) oliko v. 1918 Suomessa kapina vaiko kansalaissota.

Sos. dem. puolueen toiminta ennen kansalaissotaa

Tästä on tarkoitus antaa suppea yhteenveto siitä, missä merkeissä sos. dem. puolue toimi ennen kansalaissotaa ja missä merkeissä sen olisi pitänyt toimia, jos se olisi ollut vallankumouksellinen marxilainen puolue.

Sos. dem. puolueen toiminta Suomen köyhälistön keskuudessa jakautui jälkeen v. 1906 kahteen toimintakauteen.

Ensimäinen kausi oli se,jolloin sos. dem. puolue kokosi tehdas ja maatyöläisiä näitten eri järjestöihin harjoitti heidän keskuudessaan propaganda- ja agitatiotyötä taloudellisten ja poliittisten kysymysten pohjalla. Se toimi ammatillisella, osuuskunnallisella ja raittius-aloilla, otti osaa valtiolliseen toimintaan eduskunnassa ja kunnanvaltuustoissa, sekä harjoitti kunnallis- ja valtiollisten vaalien aikana agitatiota edustajapaikkain valtaamiseksi.

Siis sos.-dem. puolueen toiminta oli suunnattu joukkojen värväämiseen työväen eri järjestöihin, järjestöissä suoritettavaan kasvatustyöhön ja edustajapaikkojen valtaamiseen. Tämä työ suoritettiin yleensä reformistisessa hengessä, puolueen ollessa, mikäli se käsitti työläisaineksia, "jyrkän" luokkataistelun puolueena, s.o. vasemmistolaisena sos.dem puolueena, jommoinen oli Venäjän menshevistinen puoluekin. Näin jatkui v. 1917 Venäjällä maaliskuussa tapahtuneeseen -vallankumoukseen saakka, joka sähköisti ilmanalan Suomessakin.

Tästä ajasta alkaa toinen kausi, jolloin sos.-dem. puolue ryhtyi aktiivisempaan toimintaan nim. 8-tunnin työaikalain ja laajemman kunnallisvaalilain saavuttamiseksi, poliittisten mielenosoituskulkueitten ja kokousten järjestämiseen ylläolevien kysymysten läpiajamista varten (jo edelliselläkin kaudella oli joukkotoiminnan muotoja käytetty), osittaiseen vallananastamiseen (poliisilaitosten valtaus), punakaartin järjestämiseen ja osittain aseistamiseen, ja suurlakkojen järjestämiseen. Näin toimittiin vallankumouksen puhkeamiseen saakka.

Toiminta jakaantui näin, suurin piirtein katsoen, kahteen toimintakauteen. Toiminnan olisi pitänyt oikeastaan jakaantua kolmeen toimintakauteen nim.: Ensimäinen kausi — jolloin sos.-dem. puolueen tehtäviin olisi pitänyt kuulua joukkojen kokoaminen työväen eri järjestöihin, näitten keskuudessa **vallankumouksellisen marxilaisuuden** pohjalla propaganda- ja agitatiotyön harjoittaminen valtiollisissa ja taloudellisissa kysymyksissä, joukkojen **mukaanvetäminen** valtiolliseen toimintaan ja esiintyvien kysymysten johdosta ajallaan ja oikeaan tapaan reageeraminen. Toinen kausi: Imperialistisen sodan puhkeamisen jälkeen puolueen olisi pitänyt antaa joukoille tunnus "sota — sotaa vastaan", tämä olisi päiväjärjestykseen asettanut lisätunnuksen, nim. **vallankumoukseen valmistautumistunnuksen.** Tästä alkain olisi sos.-dem. puolueen pitänyt toimintansa järjestää siten, että joukot olisivat kypsyneet edessä oleviin tehtäviin. Tämän tunnuksen julkilausuminen ei olisi vielä merkinnyt aseellisten joukkojen järjestämistä eikä **ryhtymistä avoimeen taisteluun,** sillä tälaisen toiminnan hetki **ei vielä ollut kypsä,** vaan sen kautta olisi pitänyt aktiivisemmin ryhtyä organiseeraamaan, valmistamaan **joukkoja puhkeavan kapinan varalta.** Kolmas kausi: Syyslokakuussa v. 1917, samaan aikaan, jolloin Venäjän vallankumouksellinen köyhälistö eli vallankumouksen nousukautta, kehittyi Suomen työväen keskuudessa vallankumouksellinen kuohuntahenki samaan suuntaan kuin Venäjälläkin. Porvariston asema oli enempi tikarinkärjellä oloa, kuin mitä se oli myöhemmin. Tällöin oli otollisin aika heittää tunnus **aseelliseen kapinaan valmistumisesta,** s.o. aseellisten joukkojen järjestäminen kapinan **suoritusta varten,** sillä vallankumouksellisen liikkeen nousu oli tämän tehtävän eteemme asettanut. Tietenkin kaikkien näitten toimenpiteitten yhteydessä oli pidettävä yllä yhteiskunnallis-poliittisista ja valtiollisista kysymyksistä agitatiota, sillä senhän kautta mielialaa juuri yhä kypsytetään.

Miksi näin ei toimittu siitä myöhemmin.

Kapina vaiko kansalaissota

Suomen porvaristo ja nykyinen sos.-dem. puolueenjohto leimaavat, kaikille meille tunnetuista syistä, Suomen köyhälistön v. 1918 käymän vapaustaistelun kapinayritykseksi. Porvaristo yleensä leimaa vallankumouksellisen työväen toiminnan valtiopetokselliseksi ja kapinan valmistamistoiminnaksi, antaakseen vallankumouksellisen työväen pyrinnöille **"rikollisuuden"** leiman. Tietenkin, jos vallankumous

kärsii tappion, niin siinä tapauksessa porvaristo aina sen leimaa kapinayritykseksi. Mutta jos vallankumous päättyy kumouksellisten voitolla, niin siinä tapauksessa on sen **laillisuus** silloin täydellisesti taattu, vieläpä sen ovat porvaritkin pakoitetut tunnustamaan, kuten Venäjän esimerkki osottaa.

Tässä ei olekaan tarkoitus arvioida Suomen tapahtumia porvarillisen oikeuskäsitteen puitteissa, vaan meikäläisen kommunistien näkökulmalta katsottuna ja sen perusteella määritellä oliko vuoden 1917—1918 taistelu kansalaissota vai kapina.

Kuten tiedetään puhkeavat kapinat joko aseellisina tai aseettomina toiminta- ja mielenilmaisupurkauksina tyytymättömyydestä vallitsevaan luokkaan ja sen järjestelmään.

Valtavat työväen joukkomielenosoituskulkueet ja kokoukset, suurlakot, aseellisten joukkojen sotilaallisesti järjestäminen, yksityiset yhteentörmäykset, aseinkin, y.m. ovat aseellisen kapinan edelläkävijöitä.

Aseelliseen kapinaan nousevat vallankumoukselliset joukot, vallankumouksellisen tilanteen vallitessa vallankumouksellisen puolueen johdolla tarkoituksella vallata valtiollinen valta porvariston käsistä proletaariluokan käsiin. Aseellinen kapina ja sen yhteydessä suurlakko, joka on aseellisen kapinan seuralainen, jo sinänsä, jos mieli suoriutua voittajana, ajavat kapinaan nousseet perustamaan vallankumouksellisen valtiovallan s.o. proletaaridiktatuurin. Voidakseen tämän toteuttaa, on kapinallisten ensi työkseen poistettava tieltään ja valta-asemiltaan entiset vallanpitäjät s.o. pääoman ja maatilojen omistajat, vallattava tärkeimmät valtiolaitokset ja sotilaalliset tukikohdat, ampumatarvey.m. tehtaat j.n.e.

Ei ole välttämätöntä, että aseellinen kapina alkaa samaan aikaan kautta maan. Se voi puhjeta joko pää- tai muissa suuremmissa kaupungeissa, joissa vallankumouksen edistymiselle on suuremmat mahdollisuudet.

Vallankumouksellinen toiminta ei pääty yksinomaan yllämainittujen virastojen ja laitosten valtaamiseen, ja vallan ottamiseen.

Jos vallassa ollut porvaristo, sille myötätuntoisten eri kansankerrosten kannattamana, ehtii jäjestää oman sotilaallisen luokkakaartinsa ryhtyäkseen vallankumouksellisia joukkoja vastaan vastataisteluun, niin siinä tapauksessa vallankumouksellinen taistelu saa luonnollisesti laajemman muodon, jatkuvan ja maatakäsittävän **kansalaissodan luonteen.** Silloin se ei ole enään yksinomaan aseellisen työväen taistelua hallitsevaa porvaristoa vastaan vallasta, vaan se on muodostunut **kansan** eri kerrosten keskinäiseksi taisteluksi.

Tämä taistelu voi muodostua sitkeäksi ja pitempiaikaiseksi taisteluksi.

Venäjällä käyty kansalaissota voi meille tässä suhteessa olla parhaimpana todisnäytteenä.

Venäjä oli maa, jossa vallankumouksellinen marxilainen puolue oli toiminut jo yli kymmenisen vuotta. Venäjällä imperialistiseen sotaan osaaottaminen pakotti aseistamaan ja sotilaallisesti kouluuttamaan kymmeniä miljoonia työläisiä ja talonpoikia. Tyytymättömyys imperialistiseen sodankäyntiin oli saanut aikaan yhteisrintaman proletaarien, armeijan ja talonpoikain kesken vallassaolevia vastaan. Kaikista edellämainituista edellytyksista huolimatta, tuli venäläisten vallankumouksellisten toverien käydä vuosia kestävä **kansalaissota** vallatakseen työstään elävä kansan enemmistön myötätunto puolelleen.

Mitä suurempi oli eri kansakerrosten myötätunnon siirtyminen neuvostojärjestelmän puolelle, sitä pienemmäksi tuli vastavallankumouksellisten vastustusvoima.

On aina muistettava, että siitä, mikä laiminlyödään ennen vallankumouksen alkua, siitä laiminlyönnistä saamme maksaa monin kerroin kalliimman hinnan vallankumouksen aikana.

V. 1918 Suomessa vallankumoukseen noussut köyhälistö, vallattuaan porvaristolta vallan, hävitettyään sen valtiokoneiston, asetti vallankumouksellisia asioita hoitamaan oman hallituksensa. Taistelu ei päättynyt tähän vallan valtaukseen etelässä, sillä porvariston huostassa oli vielä suuri osa maata sekä useat strateegisesti tärkeät tukikohdat ja niissä keskitetty, oma, osittain vapaaehtoisista, mutta suurimmalta osaltaan pakkomobilisoinnin kautta talonpoikaisväestöstä kokoonpantu, aseellinen **valkoinen kaartinsa.** Vallankumouksellinen työväki, voiton, itsepuolustuksen ja luokkavihollisensa murskaamistarkoituksissa oli pakoitettu jatkamaan alettua taisteluaan. Ahdistaessaan vihollistaan ja vallattuaan siltä uusia alueita olisi vallankumouksellinen köyhälistö päässyt itse teossa osoittamaan yhä suuremmille ja suuremmille eri kansakerroksille ja varsinkin talonpoikaisväestölle, jotka vielä kulkivat porvariston taluttamina, että vallankumouksellinen luokkatietoinen työläinen todellisuudessa taistelee heidänkin etujensa puolesta. Näin toimien oli tarkoitus saavuttaa näitten horjuvienkin ainesten myötätunto vallankumouksellisten puolelle. Ja positiivisestikin Suomen vallankumoushallitus pyrki jo taistelun aikana osottamaan, että työväki talonpoikaiskansaa puoltaa, ensimäisellä dekreetillään, jolla torppari-talonpojat ilman korvausta julistettiin tilustensa omistajiksi.

Kuten on mainittu, luokkasotamme pitkittyi. Se ei ollut yksin aseellisen työväen ja hallituksen välinen kamppailu vallasta, vaan se muodostui kansan eri kerrosten keskinäiseksi taisteluksi, **se sai kansalaissodan luonteen.** Tämän luontoista taistelua ei enään voi nimittää pelkäksi **kapinaksi,** vaan se oli mitä luonnollisin **kansalaissota,** joka alkoi kapinana ja vallan valtaamisena.

Tämän yhteydessä on huomautettava, että kaikki proletaariset vallankumoukset muodostuvat joko pitempitai lyhyempiaikaisiksi kansalaissodan taistelukausiksi.

Tappion syyt

Tämän kahdeksan vuoden ajalla eräät toverit kirjoituksissaan ja puheissaan ovat Suomen kansalaissodan tappion syitä luetelleet oikein "porvoon mitalla". Mutta otettakoon niistä suurimmat ja tärkeimmät, joitten arvostelusta on vallankumoukselliselle toiminnallemme hyötyä.

Niistä lueteltakoon seuraavat:

1. "Vallankumouksen alkamisen otollisimpana hetkenä pidän marraskuun suurlakkohetkeä, silloin voiton mahdollisuus olisi ollut **taattu".**

2. "Ei ollut kommunistista puoluetta".

3. "Suomessa olivat pikkutalonpojat sos.-dem. puolueen kannalla, mutta heitä ei järjestetty, vaan jätettiin oman onnensa nojaan". (Tov. E. Rahjan syytös).

4. "Ei ollut sotilaallisesti kouluuntunutta johtoa".

5. "Vallankumoukseen ryhdyttäessä ei heillä ollut edeltäkäsin laadittua toimintasuunnitelmaa". (Tov. E. Rahjan syytös).

6. "Rintamantakainen ja yleensä sotilaallinen vakoilu oli täysin kelpaamaton".

7. "Luokkaviholliseemme nähden oltiin liiaksi lempeäluontoisia".

Suurempi osa toverien esittämistä tappion syistä pitää vastaanpanematta paikkansa. Vaan jos syytöksistä, niin oikeutettuja kuin ne ovatkin, ei tehdä mitään todellisuuteen perustuvia selvityksiä, niin silloin helposti voi saada sen käsityksen, kuten tov. E. Rahjalla näyttää olevan **"ettei johdolla ollut-**

kaan tahtoa voittaa". Näin pitkälle on menty edesvastuutunteen puutteessa.

Tov. O. V. Kuusinen kirj. "Suomen vallankumouksesta, itsekritiikkiä" ja tov. K. Manner kirj. "Talonpoikaiskysymyksestä Suomessa" ovat mielipiteeni mukaan jotakuinkin seikkaperäisesti selittäneet Suomen luokkasodan tappion syitä, puhumatta muissa yhteyksissä mainittujen toverien esittämistä arvosteluista. Vaan mahdotontahan on kaikki puutteellisuuden "syytösesitykset" yksityiskohtaisesti ja riittävän seikkaperäisesti analysoida. kahdessa pienehkössä kirjasessa. Senpätähden onkin vielä tarpeellista kajota eri kysymyksiin, joita ei ole seikkaperäisemmin selostettu.

Olisiko ollut edullisempi alkaa vallankumous marraskuussa

Tämä kysymys ei kylläkään ole uusi. Siitä on jo paljon keskusteltu ja kirjoitettu. Vaan siitä huolimatta se tulee yhä uusiintumaan, syystä, että ollaan sitä mieltä, että tämä hetki olisi ollut vallankumouksen puhkeamiselle otollisempi ja sen voittoon viemiselle varmempi. Asiaa on tältä puolelta punnittu moneen kertaan ja esitetty mielipiteitä puoleen jos toiseenkin. Ja kukatiesi tullaan esittämään vielä useamman kerran. Sillä se on historiallisesti siksi tärkeä kysymys.

Mielipiteeni mukaan on tov. O. V. Kuusinen kirjassaan "Suomen Vallanmouksesta, itsekritiikkiä" paikkansa pitävimmin lausunut käsityksensä tästä kysymyksestä. Hän asettaa kysymyksen:

"Olisiko vallankumous silloin voinut Suomessa johtaa minkäänlaiseen voittoon? Se on eri kysymys kuin se, olisiko silloin välittömästi voinut voittaa köyhälistön vallankumous, niinkuin Venajällä?"

Tähän tov. Kuusinen vastaa:

"Edellinen tuntuu nyt minusta perästäpäin todennäköiseltä, jälkimäinen yhä, kuten silloinkin, epätodennäköiseltä".

Tätä käsityskantaansa tov. Kuusinen perustelee laajalti ja tulee seuraavaan tulokseen:

"... "vallankumouksellisten" sosialistien vallankumouksellisena pyrkimyksenä oli oikeastaan keväisen kokoomus-senaatin henkiin herättäminen entistä ehommassa muodossa, s.o. sosialisti-enemmistöllä ja ehkä jättäen siitä pois jyrkimmät taantumukselliset".

"Tuo tulos luultavasti marraskuun vallankumouksesta olisikin, hyvässä lykyssä, välittömäksi saavutukseksi tullut. Ei enempää. Enempään ei Suomen työväenliike vielä ollut valtauskykyinen"... "Marraskuun vallankumouksesta Suomessa olisi täten kaiken todennäköisyyden mukaan tosiasiassa tullut porvarilinen kansanvaltainen vallankumous".

Tähän tov. Kuusisen lausuman ajatukseen yhtyen haluan puolestani esittää minkätähden "Suomen köyhälistö enempään ei vielä ollut valtauskykyinen".

Otettakoon ensiksi laskuun ne tekijät, jotka puhuvat voiton puolesta. Ne olivat: 1) porvarien aseelliset joukot olivat vielä hajalla ja suurimmaksi osaksi ilman aseita; 2) porvariston asema epävarmempi kuin tammikuussa, sillä jääkäripataljoona siihen aikaan oli vielä Saksan kamaralla; 3) porvariston keskuudessa, Venäjällä juuri tapahtuneen vallankumouksen johdosta, oli havaittavissa **osittaista** horjumista ja hajanaisuutta varsinkin pikkuporvarillisissa; 4) suurlakko kautta maan ja työläisten keskuudessa kiihko ja taisteluhalu korkea, siis vallankumouksellinen mieliala korkeimmillaan; 5) suurlakon kautta vallattu "järjestyksen" valvontakoneisto — poliisilaitos — työväen käsiin, sekä osittainen liikennevälineitten käyttö — rautatiellä; 6) venäläiset sotilaat eivät olleet de-

moralisoituja siinä määrässä kuin ne olivat tammi-helmikuussa, jolloin niillä ei ollut enään pienintäkään vastarinnanhalua puolustaakseen varastojaan ja asemiaan, sillä kotikaipuu vallitsi joukkojen keskuudessa; 7) vallankumouksellisilla aloite käsissään, jota käyttäen ja vallankumousliikettä taisteluvaatimusten mukaisesti eteenpäin kehittäen olisi voitu suuremmalta osalta estää ja tukahuttaa porvariston joukkojen varustaminen ja keskittäminen.

Toiseksi otettakoon laskuihimme tekijät — jotka puhuvat voiton mahdollisuutta vastaan. Ne olivat: 1) ennen marraskuun suurlakkoa oli kautta maan punakaartin aseistus ja organisationi vallan heikko, eikä suurlakon aikana olisi ehditty riittävässä määrässä aseistaa; 2) suunnitelmallinen järjestelytyö kapinan puhkeamisen varalta oli marraskuun edellä pientä, **jos sitä oli ollenkaan,** jota vastoin tammikuussa, puoluejohdolla ja punakaartin yleisesikunnalla oli kaikista puutteellisuuksistaan huolimatta jo jonkunmoinen **"toimintasuunnitelmakin"** olemassa; 3) Suomen itsenäisyyskysymys marraskuussa ei vielä ollut ratkaistu, jota porvaristo olisi hyväkseen käyttänyt suuremmassa määrässä kuin se tammikuussa omasi siihen mahdollisuuksia. Mutta tunnustaa pitää, että vielä tammikuun tapahtumienkin edellä, jolloin itsenäisyyskysymys oli jo ratkaistu, ja vieläpä sen jälkeenkin, porvaristolla oli hyvää maaperää tämän itsenäisyyskysymyksen varjossa kalastaa puolelleen talonpoikaisväestöä; 4) sos.dem. puoluejohto marraskuussa, siinä kokoonpanossaan, ei ollut **valmis** lähtemään porvaristoa vastaan avoimeen ja ratkaisevaan aseelliseen taisteluun. Jos vähemmistö olisi silloin lähtenyt, niin siitä varmana seurauksena olisi ollut, että **puolueessa aivan ratkaisevimmalla hetkellä olisi voinut tapahtua hajaannus,** kun sitä vastoin tammikuun tapahtumat ajoivat puolustussotaan nekin heiluvat ainekset, jotka marraskuussa eivät vielä olleet valmiit lähtemään aseelliseen taisteluun.

Tehdessämme tilannearviointia marraskuussa tapahtuvan vallankumouksen menestymisestä on sanottava, että **sekä objektiiviset, että subjektiiviset ehdot puhuivat vain jonkunmoisesta vallankumouksen menestymisen mahdollisuudesta.** Välittömästä, voitonvarmasta köyhälistön vallankumouksesta ei todennäköisesti voinut olla kysymystäkään. Sillä vallankumouksen puhkeamiselle ja sen menestymiselle ei riitä vielä se, että **joukot eivät tahdo** elää entiseen tapaan, vaan samalla tarvitaan, ettei **vallassa oleva luokkakaan kykene** enään elämään entiseen tapaan. Mutta maamme porvaristo, talonpoikain tukemana, ei ollut vielä siinä asemassa ettei se olisi kyennyt elämään suunilleen entiseen tapaan, sillä sen asemassa oli havaittavissa vaan **osittaista huojumista.**

Samoin on turhaa uskottelua, etteikö Saksan imperialistiset sotilasjoukot olisi marssineet Suomen kautta Leningradia vastaan vallankumouksen kehdon valloittamistarkoituksissa, vaikka vallankumous olisi Suomessa päättynytkin köyhälistön voitolla. Olen vakuutettu, että sitä suurempi syy olisi ollut Saksan keisarilla antaa määräys joukoilleen marssia Suomen kautta Leningradia kohti, vallaten ensin Leninradin selkäpuolella itselleen tukikohtia, jonka toimeenpanossa sitä olisivat Suomen lahtarit avuliaasti auttaneet, sillä olihan heidän kesken molemminpuolinen avunantosopimus olemassa.

Neuvostoliitto sitä vastoin ei olisi kyennyt meitä auttamaan, sillä sen sotilasvoimat (pääasiassa vanhan armeijan sotilaat) olivat monivuotisen imperialistisen sodan uuvuttamia ja tämän johdosta taisteluhaluttomia. Samalla on huomautettava, että kansainvälisvallankumouksellinen tietoisuus puut-

tui myös tuon joukon keskuudesta. Isänmaansa, "Venäjän", puolesta ne vielä jotenkuten olisi saatu taisteluun. Mutta tokko venäläistä sotaväkeä olisi saatu riittävässä määrässä taisteluun saksalaisia vastaan Suomen kamaralla? Niin ollen marraskuussa saavutettu voitto, olisi voinut lopulta muodostua yhtä raskaaksi, jos ei vielä **raskaammaksikin** häviöksi, kuin mitä se oli v. 1918 tappion jälkeen.

Tarkoitukseni ei ole puoltaa silloisen sos.-dem johdon ottamaa otetta marraskuun suurlakkoon nähden. Kaukana siitä. Tarkoitukseni on esittää tilanne yksinomaan sellaisena, kuin se oli suurlakon hetkenä.

Marraskuun suurlakkoa ja joukkojen kiihtymistä olisi sos.-dem. puolueen johdon pitänyt käyttää hyväkseen kehittääkseen vallankumouksellista taisteluaä eikä pysäytettävä liikettä puolitiehen. Silloin tammikuussa puhjennut taistelu joka ehkä olisi syntynyt aikaisemminkin, ei olisi muodostunut itsepuolustustaisteluksi, kuten meillä tapahtui, sillä porvaristo ei olisi siinä tapauksessa päässyt vapautumaan vallankumousken vaarasta, varustautumaan, sekä ottamaan alotetta käsiinsä. Kun taistelua olisi jatkuvasti kehitetty marraskuun suurlakosta, jolloin vallankumouksillisilla oli alote, jolloin vallankumoukselliset olivat aktiivisia, hyökkääviä, niin taistelu ei olisi muodostunut **itsepuolustustaisteluksi,** kuten meillä sitten tammikuussa tapahtui. Porvaristo ei olisi siinä tapauksessa päässyt vastustamaan eikä ottamaan **alotetta käsiinsä.**

Meillä ei ollut kommunistista puoluetta

On kerta kaikkiaan selviö, että jos silloin olisi ollut Suomessa kommunistinen puolue, jolla vielä olisi ollut vuosikausien vallankumouksellinen toiminta takanaan, niin olisi sellainen puolue paljon enempi tehnyt vallankumouksen menestymisen hyväksi, kuin teki silloinen sos. dem. puolue. Kommunistinen puolue olisi toimintansa ja agitationsa vaikutuksella vetänyt työläisten liittolaisiksi maalaisköyhälistön ja talonpoikaiston tärkeät osat, jos ei kokonaisuudessaan niin ainakin parhaimmiston, jota sos. dem. puolue ei tehnyt. Kommunistinen puolue olisi tehnyt voitavansa neutralisoidakseen porvariston liepeissä roikkuvat ja puolittain epäröivät ainekset, joka tehtävä on myös voiton mahdollisuuden ehtoja. Sos. dem. puolue ei tätä tehnyt. Kommunistinen puolue olisi toimintansa kautta opettanut jäsenistönsä ja osan joukoistakin ymmärtämään vallankumouksen tärkeimmät tehtävät ja johtanut ne niitten mukaan myös toimimaan. Sos. dem. puolue ei tätä tehnyt. Kommunistinen puolue, mahdollisesti ollen illegaalinen, olisi kasvanut ja terästänyt illegaalisessa toiminnassa jäsenistönsä, jota sos. dem. puolue ei tehnyt. Tämän kaikki ja paljon muutakin olisi kommunistinen puolue saanut aikaan, jos Suomessa sellainen puolue olisi ollut olemassa. Mutta tämän yhteydessä ei saa unohtaa niitäkään historiallisia tosiseikkoja jotka siihen aikaan olivat vallitsevia Suomessa ja joita poistamaan ei olisi kyennyt kommunistinenkaan puolue. Nimittäin:

1) Suomella ei ollut sotilaallisesti koulutettua armeijaa.

2) Suomella ei ollut imperialistisen sodan käymiseen kyllästyneitä ja sodan vaikutuksesta koko porvarilliseen järjestelmään tyytymättömiä asestettuja työläis- ja talonpoikaismassoja.

3) Suomella ei ollut vallankumouksien tai aseellisten kapinain, — lukuunottamatta harvoja Viaporin kapinallisia — kouluuttamia ja karkaisemia vallankumouksellisia sotureita j.n.e.

Kaikki nämä mainitsemani tärkeät tekijät pitää aina ottaa laskelmiin, kun arvostelee tappion syitä. Sillä ne ovat suurimerkityksellisiä tekijöitä vallankumouskautena.

Allekirjoittanut, kuten useat toveritkin, on sitä mielipidettä, että yhtenä

suurimpana heikkoutenamme ja kansalaissodan tappioiden aiheuttajana oli se, että Suomessa ei ollut ennen vv. 1917—1918 tapahtumia kommunistista s.o. työväen **vallankumouskellista marxilaista puoluetta.** Siis kinaamaton tosiasia on se, että kommunistisen puolueen **tarve** oli Suomessa olemassa. Tietääkseni, ei tätä käsitysä vastaan ole koskaan väitettykään.

Nyt herää kysymys: mutta oliko olemassa vallankumouksellisen puolueen synnylle otollista maaperää? Siihen on vain yksi vastaus ja se on myönteinen. Kaikissa kapitalistisissa maissa, olkoonpa ne kuinka "kansanvaltaisia" tahansa, on vallankumoukselliselle marxilaiselle puolueelle aina **otollista maaperää.** Sen asian todistamista varten ei tarvita "kansan kehityspohjan" analyysia. Sen voi sanoa muutamalla sanalla nim.: missä maassa vallitsee luokkasorto, siinä maassa on myös kapitalistinen **riisto** ja kapitalistinen luokkasorto, siinä maassa on myös vallankumouksellisen puolueen synnylle, joko suuremmassa tai pienemmässä määrässä, **otollinen maaperä** olemassa — ja siihen **piste.** Siis jokaisessa kapitalistisessa maassa on olemassa vallankumoukselliselle puolueelle otollinen maaperä.

Tämän jälkeen herää kysymys:

Miksi sitten ei työväen vallankumouksellista marxilaista puoluetta ennen v. 1917—18 tapahtumia perustettu

Kysymys kaipaisi laajemman vastauksen. Mutta tässä yhteydessä annettakoon myös vaan lyhyt selostus. Ja siitä mainittakoon seuraavaa: Suomen sos. dem. puolueen keskuudessa ei ollut henkilöitä, siis tarvittavaa pienilukuista etujoukkoa, tai henkilöä, jotka olisivat olleet **täysin** vallankumouksellisen marxiaisen **teorian** ja tuon teorian **käytäntöön sovelluttamisen sisällä.** Meillä ei olut "omaa" Leniniä.

Koska tov. Laukki "Kommunistin" marras-joulukuun numerossa kirjoituksessaan "Suurlakko v. 1905 Suomessa" tekee virheelliset, vieläpä epämarxilaiset johtopäätökset ylläolevasta kysymyksestä niin sallittakoon minunkin tämän kysymyksen yhteydessä kajota tov. Laukin kirjoitukseen myös.

Tov. Laukki kirjoituksessaan julkituo monet **"syyt ja tekijät"** mitkä haittasivat vallankumouksellisen puolueen syntyä, mutta ikävä, ettei hän lähtenyt niitä tarkemmin selostamaan "tyytyen ne vain luettelemaan".

Ne tov. Laukin lausumat **"syyt ja tekijät"** ovat seuraavat:

1. "Mainitsemani Suomen kansan **historiallinen kehityspohja".** (Allev. A.T.)

2. **Valtiollinen autonomia".** (Alleviiv. A.T.)

3. "Marraskuun manifestin myöntämä **yleinen, yhtäläinen** j.n.e.**äänioikeus, yksikamarinen eduskunta, sana-, kokoontumis** ja **yhdistymisvapaus** sekä **hallituksen sallima** laillinen työväen järjestötoiminta". (Allev. A.T.)

4. "Edellisen perusteella kiihkeä eduskunnallinen toiminta, johon erikoisesti yllyttivät verrattain helposti saavutetut loistavat vaalivoitot. **Työväen ammatillisen, osuustoiminnallisen ja valtiollisen järjestystoiminnan tavattoman voimakas, nopea ja esteetön kasvaminen.** Kaikessa tässä työväen eturivin miesten uppoaminen käytännöllisen järjestö- j.n.e. toiminnan tehtäviin". (Allev. A.T.)

5. "Taantumus Venäjällä ja Suomen työväen liikkeen eristyminen venäläisten toverien vaikutuksesta. Skandinaviaan ja Saksaan lähestyminen. Toiselta puolen Kautskyn ja toiselta puolen Bernsteininkin (Suomen revisionistit) mukaan orienteerautuminen. Niiden teosten kääntäminen. Lenin, Plechanov y.m. jäävät Suomen työväelle vuoteen 1917 asti tuntemattomaksi".

6. "Sen ryhmän kokemuksellinen heikkous ja nuoruus työväen liikkeessä (useat n.k. marraskuun (v. 1905k.) sosialisteja) sekä poliittinen kykenemättömyys, joka johdossa edusti pyrkimystä vallankumouksellisen puolueen rakentamiseksi (maanalaisenkin). Otettuaan vv. 1905—1906 askeleen eteenpäin: se seuraavina vuosina sitten otti kaksi, kolme askelta taaksepäin, meni virran mukana sensijaan että olisi yrittänyt uida vasten virtaa".

Tov. Laukin mainitsemat "syyt ja tekijät", jotka olivat vallankumouksellisen puolueen syntyyn esteenä siteerasin kokonaisuudessaan ja tein alleviivaukset tarkoituksella kiinnittää lukijan huomion näihin **epämarxilaisiin** motiveihin. Että tämä paraiten selviäisi on nämä "syyt ja tekijät" kohta kohdaltaan käytävä läpi.

Ensimäisessä kohdassa sanotaan työväen vallankumouksellisen puolueen synnyn esteenä olevan: "Suomen **kansan historiallinen kehityspohja".** Siis, historiallinen **"liikunta"**, joka osoitti Suomen työväen suhteen

1) "Venäjän hallituksen suomalaiseen sortopolitiikkaan sekä Venäjän sisäiseen vallankumousliikkeeseen, ja 2) Suomen omaan yhteiskunnalliseen ja valtiolliseen järjestelmään, omiin vallassaoleviin luokkiin ja niiden pyrkimyksiin".

Siis, nämä tov. Laukin kirjoituksesta lainaamani luokkataistelun objektiiviset ehdot muka muodostuivat niiksi jarruiksi, jotka estivät vallankumouksellisen puolueen synnyn.

Mutta kun lukee tov. Laukin artikkelin, niin siinä ilmenee juuri vastakkainen perustelu. Siitä saa sen käsityksen, että vallankumouksellisen puolueen perustamiselle oli Suomessa **mitä otollisin maaperä,** jonka käsityksen tov Laukkikin alleviivaa.

Alkuosassaan kirjoitusta tov. Laukki, selvittäessään luokkasuhteitten kehittymistä Suomessa, näet sanoo:

"Ensiksi, että Suomi oli **edellisen vuosisadan** jälkipuoliskolla varsinkin sen viime vuosikymmenillä ja vuosisadan vaihteessa kehittynyt **tyypilliseksi kapitalistiseksi maaksi,** jossa kapitalismille ominaiset **luokkavastakohdat** esiintyivät jo **kaikessa selvyydessään,** ja kuten tavallisesti kapitalismin tällä nousuasteella, mitä **räikeimmässä** muodossaan". (Allev. A.T.)

"Palkkaköyhälistö laskettiin jo sadoissa tuhansissa ja sen kehittynein osa, teollisuusköyhälistökin, nousi jo sadantuhannen korville, joka maan vaille kolmeen miljoonaan asukkaaseen suhtaudettuna ei **suinkaan** ole enää mikään **vähäpätöinen tekijä".**

Samassa kirjoituksessa tov. Laukki selvästi, kuten asianlaita todellisuudessa onkin, lausuu:

että "tässä suhteessa Suomen työväki tarjosi **otollisen maaperän ja hyvää ainesta vallankumouksellisen puolueen muodostamiseksi".** (Allev. A.T.)

"Porvareilla ei ollut yhtään puoluetta, joka olisi erikoisemmin nauttinut työväen tai maalaisköyhälistöläisten ja pienviljelijäin luottamusta tai edes laajempaa kannatustakaan".

Toisessa kohdassa samaa kirjoitusta. tov. Laukki selostaessaan Suomen köyhälistön historiallista "liikuntaa sanoo:

"Suomen työväen, niin **järjestyneen** kuin **järjestymättömänkin** liikehtimisissä, toiminnassa näinä työväen liikkeen alkuvuosina aina 1890-luvulta asti v:n 1907 tienoille saakka kulki voimakas proletaarisen vallankumouksellisuuden henki. Ensinnäkin se **ilmeni työväen suhteessa kotimaiseen porvaristoon,** sen **puolueisiin** ja niiden **pyrkimyksiin,** toimintaan. Toiseksi

se ilmeni pyrkimyksenä kumouksellisen luokkataisteluun, niin sen taloudellisella kuin valtiollisella alalla luokkavihollisia vastaan. Kolmanneksi, tietoisuus siitä, että niin **taistelussa kotimaista porvaristoa kuin tsaarinhallitustakin vastaan,** lopullisesti se ratkeaa vain **aseellisen vallankumouksen kautta**, ja että tämä on **jo lähivuosina kynnyksellä,** ei suinkaan ollut vieras sekään Suomen **työväen etujoukoille".** (Allev. A. T.)

Näin tarkasteltuamme kohta kohdalta tov. Laukin kirjoitusta vallankumouksellisen puolueen perustamismahdollisuuksista, niin on huomautettava, että tov. Laukki itse todistaa objektiivisten ehtojen puhuvan vallankumouksellisen puolueen perustamisen puolesta. Mutta johtopäätöstä tehdessään unhotti perustelunsa mistä hän on alkujaan lähtenyt. Siinä syy, miksi hän tekee aivan **vastakkaisen** ja **väärän** johtopäätöksen. Sillä objektiiviset ehdot s.o. **kansan historiallinen kehityspohja** puhuivat nimenomaan **"otollisen maaperän olemassaolon puolesta"** ja samalla siitä, että oli olemassa mahdollisuus puolueen perustamiselle.

Siis tämä puoli asiasta ei voinut: eikä ollutkaan esteenä, vaan esteenä oli toinen syy, nim. ettei Suomen sos. dem. puolueen keskuudessa löytynyt sitä tov. Laukin mainitsemaa **"pienilukuista ryhmää tai etujoukkoa"** eipä yksityistä johtajaakaan, joka olisi ollut vallankumouksellisen marxilaisen **teorian** ja tuon teorian **käytäntöön** sovelluttamisesta perillä. Kun näin on asia ja se on niin, silloin ei voi "syyksi ja "tekijäksi" asettaa "Suomen kansan historiallista kehityspohjaa".

Toiseksi. Voiko vallankumouksellisen puolueen synnylle olla esteenä **"valtiollinen autonomia"?**

Tov. Laukin kirjoituksesta käy ilmi, että "valtiollinen autonomia" ja "kansan historiallinen kehityspohja" ovat Suomen köyhälistön keskuudessa saaneet syntymään "laillisuus-lojaalisuusperustuslaillisuus- ja kansallisuushengen" ja tämä puolestaan on saanut aikaan "työväen keskuudessa **vallankumoukselliselle** mielialalle vastakkaisia **käsityksiä ja pyrkimyksiä".**

Siis nämä kaksi kysymystä ovat Suomen köyhälistön ja samalla sos. dem. puolueen lumonneet siinä määrin, että he eivät enään **nähneet** vallankumouksellisen puolueen tarvetta olevan. Tietenkin, silloin sen synnystäkään ei voi olla puhetta. Jos näin ajattelee asiasta tov. Laukki, niin silloin hänen olisi pitänyt suoraan sanoakin, että sos. dem. puolueen ja sen johdon oli vallannut legaliteetin illusioni.

Mutta illusioni ei olisi saanut jalansijaa, jos sos. dem. puolueen keskuudessa olisi ollut vallankumouksellismarxilaisen maailmankatsomuksen omaavia. Jos se olisi saanut jalansijaa reformistisissa aineksissa, niin vallankumoukselliset olisivat ne tomut kolistaneet pois jaloistaan.

Suomen sos. dem. puolue oli alusta loppuun saakka vasemmistolais-sosialidemokraattinen "jyrkän" luokkataistelun puolue, joka aina vallankumouksellisen tilanteen vallitessa ryhtyi jyrkempiin toimenpiteisiin.

Se oli "jyrkkyydestään" huolimatta opportunistinen puolue. Tätä ei ole yritetty kieltääkään. Tämänhän toverit O. V. Kuusinen ja K. Manner ovat monen monituisen kerran osottaneet ja tunnustaneet. Niin miksi silloin uhkailla "auttamattomilla opportunisti"-nimityksillä, kun ei kukaan pyri "opportunismia **kaunistamaan** eikä **puolustamaan".**

Ei "valtiollinen autonomia" eikä "kansan historiallinen kehityspohja" olleet tässä **tekijöinä,** vaan se, että alunpitäin on Suomen sos. dem. puolue rakennettu ei vallankumouksellisen marxilaisuuden, vaan opportunismin hietapohjalle, jossa se jatkuvasti pysyykin.

Jos "valtiollinen autonomia" olisi varsinaisena "tekijänä", joka ehkäisee vallankumouksellisten puolueiden synnyn, niin siinä tapauksessa meidän velvollisuus olisi tapella niin "valtiollista autonomiaa" kuin "kansojen itsemääräämisoikeuksia" vastaan. Sillä molemmista on tov. Laukin mukaan vaara olemassa. Mutta silloin me menettelisimmekin virheellisesti, leninismin vastaisesti, sillä "kansan historiallinen kehityspohja" on se, joka puhuu toista.

Kolmas kohta.

"Marraskuun manifestin myöntämä **yleinen, yhtäläinen** jne. **äänioikeus, yksikamarinen eduskunta, sana-, kokoontumis-** ja **yhdistymisvapaus** sekä **hallituksen sallima** laillinen työväen järjestötoiminta," (Allev. A. T.)

Jos edelliset kaksi kohtaa oli tov. Laukki hiedalle rakentanut, niin tässä hän saavutti jo maailman ennätyksen **epämarxilaisuudessa.** Tov. Laukki sysää kaikki ylläolevat luokkataistelun saavutukset, — tosi kyllä, ettei ilman Venäjällä puhjennutta vallankumousliikettä kaikkea tätä olisi saavutettu, — siis kaikki nämä työväenluokan sitkeän taistelun kautta saavutetut demokraattiset oikeudet, kirottujen, vahingollisten joukkoon. Tov. Laukin tulkinnan kautta ne muodostuivat "syiksi", jotka estivät vallankumouksellisen puolueen synnyn! Tämän luontoisesta mielipiteen ilmaisusta, kuin on tov. Laukin, ei voi saada muuta käsitystä kuin sen, että yleensä pitää taistella demokraattisia oikeuksia vastaan, eikä niiden puolesta ja kukatiesi vielä kieltäytyä "hallituksen **sallimasta**"(?) laillisesta työväen järjestötoiminnasta. Porvaristo ei **"sallinut"**, vaan se oli **pakoitettu** myöhemmin myöntämään suuremmat legaalisen toiminnan mahdollisuudet, kuin oli v. 1905 Suomessa.

Ei ole asialle haitaksi, jos vilkaistaan tov. Leninin lausumiin ajatuksiin näissä kysymyksissä:

"Meidän puolueemme on velvollinen esiintymään Duumassa, perustamaan **legaalisia** ammatillisia liittoja, ottamaan osaa legaalisiin edustajakokouksiin, tämän kieltäminen on anarkismia, tai sivistyneistön nihilismiä."

Näin sanoi tov. Lenin 29. IV. 1911 oloissa, jotka vallitsivat silloin Venäjällä, joita ei voi silloisiin Suomen oloihin verrata.

Perustuslaillisia kansalaisoikeuksia ei voida muodostaa "syiksi" vallankumouksellisen puolueen perustamista vastaan, vaan on sanottava, että niitä oikeuksia olisi ollut **käytettävä kaikkialla vallankumouksellisen työn edistämiseksi.** Jopa "balalaika orkesterissakin on meidän toimittava jos vaan siinä on työläisaineksia" — sanoi aikoinaan Lenin, kun oli kysymys meikäläisten toiminnasta ammatillisissa liitoissa.

Otettakoon vielä yksi kohta toveri Leninin lausunnossa:

"Parlamentti on historiallisen kehityksen tuote, jota me emme voi poispyyhkiä elämästä, niin kauan kuin emme ole siksi voimakkaita, että kykenemme hajoittamaan porvarillisen parlamentin. Ollen porvarillisen parlamentin edustajina voi, lähtien olevista historiallisista ehdoista, taistella porvarillista yhteiskuntaa ja parlamenttarismia vastan. Niitä samoja apukeinoja joita porvaristo käyttää taisteluvälineinään, on proletariaatinkin käytettävä hyväkseen".

Eikö ole selvästi sanottu? Siis tov. Laukki saa "syitä" lähteä etsimään muualta.

Neljänteen kohtaan samat sanat kuin edelliseenkin nähden.

Viides kohta:

. . . "Saksaan lähestyminen. Toiselta puolen Kautskyn ja toiselta puolen Bersteininkin mukaan orienteerautuminen. Niiden teos-

ten kääntäminen. Lenin, Plechanov y.m. jäävät nyt Suomen työväelle vuoteen 1917 asti tuntemattomiksi".

Miksi Suomen sos.-dem. puolue jälkeen v. 1905 lähenteli ja otti oppia Saksan sos.-dem. puolueen toiminnan kokemuksista? Eikös Saksan puolue ollut se puolue, jolla parlamenttaarisen toiminnan alalla oli suurempia kokemuksia, kuin muitten maitten sos.-dem. puolueilla? Eikö niihin aikoihin Saksan sos.-dem. puolueen johdossa olleet tunnetuimmat — nim. yleisesti tunnetuimmat — vallankumoukselliset marxilaiset teoretikot ja käytännön miehet, kuten Kautsky, Bebel, Mering y.m. sitä vastoin kuin tov. Lenin siihen aikaan oli enempi tuttu vaan bolshevistisessa ryhmässä ja **ainoastaan tämän ryhmän tunnustama johtaja.**

Katsokaamme mitä puhuu tov. Lenin Saksan sos.-dem. puolueesta vielä v. 1920. Hän sanoo:

"Me olemme aina puoltaneet sitä käsityskantaa, että Saksan vallankumoukselliset sos.-dem. ovat **kaikkein lähimpänä** sitä puoluetta, jota **tarvitsee vallankumouksellinen proletariaatti voittaakseen vihollisensa".**

Tov. Lenin on antanut tunnustuksensa myös Kaytsky'yn nähden, niinkauan kuin hän oli vallankumouksellinen marxilainen teoreetikko. Onko sitten ihme, jos Suomen vasemmistolainen sos.-dem. puoluekin höristi korvansa Saksalle. Mutta minkä voi asettaa Suomen sos.-dem. puoluejohdon syyksi ja poliittiseksi lyhytnäköisyydeksi, niin se on se, etteivät he osanneet nähdä hetkeä, jolloin Saksan sos.-dem. puolue lakkasi olemasta vallankumouksellisten aatteiden ajajain **lähin puolue.** Lenin sen huomasi ja heti siitä huomautti puolueelleen ja muille. Siitä seurauksena olikin, että tov. Leninin kimppuun hyökkäsivät kaikki europalaiset sos.-dem. teoreetikot ja johtajat, Plechanov mukaan luettuna. Tämä on sama Plechanov jota tov. Laukki suosittelee ja jonka kanssa tai aatteellisen johdon alla olisi pitänyt Suomen sos.-dem. toimia. Siinä se suurin paha olikin, että Suomen sos.-dem. liiaksi paljon kallisti korvaansa plechanovilaisille, jotka puolestaan tekivät voitavansa asettaakseen Plechanovin auktoriteetilla tov. Lenin sellaiseen valoon, että hän ja kaikki hänen seuralaisensa saivat **ihanne-sosialistien nimen.** Tältä osalta Suomen sos.-dem. aikoinaan kyllä noudattivat tov. Laukin **nyt** antamaa neuvoa, mutta siitä ei ollut työväen asialle hyötyä, vaan vahinkoa. Vai onko tov. Laukki unhoittanut, että Plechanov jälkeen 1905 tapahtumien on ollut suurimman ajan opportunistien leirissä, ja että toveri Lenin saavutti maailman köyhälistön **tunnustuksen** vallankumouksellisena marxilaisena teoreetikkona ja käytännön miehenä vasta v. 1917 tapahtumien jälkeen.

Siis vasta käytännöllisen tutkinnon suorituksen jälkeen tov. Lenin sai maailman köyhälistöltä marxilaisuuden kansainvälisen johtajan arvon. Näin vaikeitten kokeitten kautta käy tie totuuden tielle, eikä **hyvästä** halusta tai **ponnistuksesta** se ole saavutettavissa.

Vielä on kajottava yhteen kohtaan tov. Laukin kirjoitusta, jota vaitiololla ei voi sivuuttaa. Tov. Laukki sanoo:

"Suomen työväenliikkeessä eivät menshevistiset, "kansallissosialistiset" j.n.e. pyrkimykset olleet **kristalloituneet** puolueiksi ja niin ollen vallanneet työväen ja työtätekevien riveistä joukkoja varmoiksi kannattajikseen. Suomen työväki oli tässä suhteessa vielä eheä, jakamaton, ja vallankumouksellinen työväen puolue olisi joutunut voittaman itselleen kannattajansa tästä **yleisestä joukosta**, eikä yhdeltä tai kahdelta hyvin järjestyneeltä ja toimivalta läheiseltä kilpailijalta". (Allev. A. T.)

Kuten aikaisemmin on sanottu, oli Suomen sos.-dem. puolue vuoteen 1914, verraten sitä venäläisiin työväenjärjestöihin, pohjaltaan **menshevistinen** siis tältä osalta jo täysin **"kristalloitunut".**

Tämä tosiasia ei kuitenkaan poista sitä tosiasiaa, että Suomen sos.-dem. puolueella oli, edellisestä huolimatta, bolshevistisiakin pyrintöjä määrätyissä tapauksissa ja suhteissa. Voisi ehkä sanoa, että Suomen sos.-dem. puolue lähinnä oli verrattavissa menshevikki-internatsionalisteihin. Tyypillisimpänä ilmeni tämä Suomen sos.-dem. puolueen bolshevismiin kallistuminen siinä, että se kuitenkin lähti — puolueen sisässä esiintyneestä tietoisestakin vastuksesta huolimatta — aseelliseen taisteluun. Tov. Kuusinen sanookin, vastatessaan tov. Trotskin artikkeliin "Lokakuu Saksassa", m.m. näin: "hyvin tai huonosti, meidän puolueemme kuitenkin silloin (v. 1918, — A. T.) tappeli".

Tämä osoittaa, että puolueella oli osittaista halua pyrkiä vasemmalle, vaan sillä ei riittänyt tarvittavaa marxilaista tietoisuutta ja päättäväisyyttä siinä.

Jos Suomessa jälkeen v.v. 1905—1906 olisi syntynyt vallankumouksellinen marxilainen puolue, niin sen olisi tullut suorittaa suuri taistelu, voittaakseen työväen keskuudessa itselleen **auktoriteetin.** Sillä vastassa oli sellaiset johtajat kuin **Valpas** ja monet muut, jotka työväen keskuudessa nauttivat mitä suurinta luottamusta, erikoisesti Valpas, joka venäläisten bolshevikienkin puolelta nautti riittävän suurta luottamusta vallankumouksellisuudestaan, joka todellisuudessa osoittautuikin olevan mitä **tyypillisintä keskustalaissosialidemokratiaa** siis **menshevismiä.** Jos olisi lähdetty muita mielipiteitä ajamaan, niin silloin olisi saatu vastaan jo **"hyvin järjestynyt kilpailija",** jolla oli takanaan jo vuosikusien **toiminta,** ja sellaisten työtätekevien **luottamus** joihin, tov. Laukin lausuman mukaan, "valtiollinen autonomia" ja "Suomen kansan historiallinen kehityspohja" oli synnyttänyt "laillisuus-lojalisuus- perustuslaillisuus ja kansallishengen" joka puolestaan "sai aikaan **työväen** keskuudessa **vallankumoukselliselle** mielialalle vastakkaisia **käsityksiä** ja **pyrkimyksiä.** — Nyt on asiat toisin.

Tästä ei saa vetää sitä johtopäätöstä, etteikö **silti olisi pitänyt** vallankumouksellista puoluetta perustaa. Pitää ottaa samalla laskuihin se, että tämä vallankumouksellinen puolue olisi mahdollisesti joutunut toimimaan illegaalisena — tämäkään ei olisi saanut olla perustamisen esteenä, — mutta arvosteltaessa sen aikuista toimintaa on se otettava huomioon. Venäjän virkavalta olisi varmaan leimannut sellaisen vallankumouksellisen puolueen toiminnan **"anarkistiseksi"** toiminnaksi ja näin tehnyt siitä lain ulkopuolella toimivan järjestön. Voi olla jokseenkin vakuutettu siitäkin, että silloinen vaikutusvaltaisempi osa sos.-dem. puolueen johtoa olisi myös julistanut sellaisen toiminnan, jos ei nyt aivan suoranaiseksi "anarkisti"toiminnaksi, niin ainakin sen hengenheimolaiseksi — **blanquilais-bakuninilaiseksi** toiminnaksi.

Kun ottaa kaiken yllämainitsemani laskuihin, ja se on **otettava, jos mieli pysyä realiteetin pohjalla,** niin silloin on ihmeteltävä kuinka yksi ja sama henkilö samassa kysymyksessä ja samaan aikaan voi olla pessimisti sekä suuri optimisti, kuten on tov. Laukki tässä kysymyksessä. Sehän pitäisi olla selviö tov. Laukille, että työläisten sympatiaa ei voida saavuttaa kauneilla fraaseilla ja vielä varsinkin sellaisten suurien saavutuksien jälkeen, kuin Suomen köyhälistön osaksi tuli vv. 1905—1906. Vaikka se olikin suuremmalta osaltaan venäläisten vallankumouksellisten toiminnan välityksellä ulospuristettua voittoa, niin Suomen

köyhälistö varsinkin mitä massoihin tulee, piti sitä sos.-dem. puolueen **ansiokkaan** toiminnan tuloksena. Ja koska sos.-dem. puolue perusjuuriltaan oli **menshevistinen** — muutenhan se ei olisikaan ollut opportunistinen — niin on tov. Laukin puolelta harhaan johtoa ja anteeksi antamaton teko, kun hän selittää, että **"vallankumouksellinen työväenpuolue olisi jcu!unut voittamaan itselleen kannattajansa tästä yleisestä joukosta"**. Mutta kuinkas on sen työväen laita, jonka "keskuudessa piili vallankumoukselliselle mielialalle vastakkaisia käsityksiä ja pyrkimyksiä"? Tähän tov. Laukki ei anna selitystä. Tämä on joko tiedotonta tilannearviointia tai tietoista massavaistolla kalastelemista.

Kaiken tämän jälkeen tekee mieli tehdä tov. Laukille kaksi kysymystä. Ensiksi: oliko ja onko tov. Laukki vapautunut niistä "opportunistisista piirteistä, jotka työväenliikkeen johtajissa ovat niiden turmiollisimpia ominaisuuksia"? Toiseksi: miksi hän, joka **nyt** osoittaa, mitä tietä olisi pitänyt kulkea, ei itse ensimäisenä yrittänyt seurata v. 1906 jälkeen näitä osottamiaan teitä, vaan vaipui **opportunistien,** syndikalistien, syliin? Vai oliko Amerikassakin samat "syyt" haittaamassa vallankumouksellisen marxilaisen puolueen luomistyötä?

Talonpoikaiskysymyksestä

Lainaan tov. K. Mannerin kirjasesta "Talonpoikaiskysymys Suomessa" pari kohtaa. Sille, joka haluaa laajemmin tutustua tähän kysymykseen, ehdotan luettavaksi tämän kirjasen.

Tov. Manner sanoo:

"Nämä heikkoudet ja vaikeudet (sotilaalliset puutteemme ja vaikeutemme) määrittelee venäläinen sotilasasian tuntija, kokenut ent. upseeri, taistelussamme koko ajan mukana ollut toveri Svetshnikov näin:1) liian aikainen venäläisten sotajoukkojen maasta poisvienti, 2) Suomen punakaartin muodostamisen valmistamiseen tarvittavan ajan puute, 3) anarkia itse joukkomuodostumissa ja operationien suorittamisessa, 4) laaja rintama (noin 400 km.) ja syvä selkäpuoli (noin 200 km.), 5) strategisten ja yksityisreservien puute, 6) Punasen Kaartin manöveerauskyvyn puute, 7) yhteyden, hankinnan ja ylipäänsä selkäpuolen heikko järjestäminen, 8) talviaika ja 9) Saksan sekaantuminen".

"Monet näistä heikkouksista, jotka esiintyivät varsinaisessa vallankumoussodan käynnissä, olivat kuitenkin vain kuvastuksia ja ilmauksia vallankumoustaistelua johtavan **puolueen heikkouksista.** Se puolue ei ollut mikään kommunistinen puolue, vaan katsantokannaltaan vasemmisto-sosialidemokraattinen "jyrkän" luokkataistelun puolue. Puolue tunsikin enemmän tai vähemmän olosuhteitten pakosta joutuneensa taisteluun ja se antoi kamppailulle alunpitäen **puolustuksen** leiman ja heikkoudet. Seurauksena olikin, että ei riittävän ajoissa ja tarmokkaasti suunniteltu **vallankumousstrategiaa** eikä päättäväisyydellä, mikä varsinkin taistelun alussa on tuiki välttämätön, vallattu strateegisesti tärkeitä kohtia. Puolue oli suuressa määrin **demokraattisten** harhojen vallassa. Tämä koskee puolueen vasemmistoaineksiakin, jotka olivat liikkeen johdossa. Oikeistoaineshan suoranaisesti saboteerasi vallankumousta ja vehkeili porvariston kanssa taistelevaa työväkeä vastaan. Demokratian harhat myöskin pidättivät päättävästi toimeenpanemasta **vallankumouksellista** komentoa, mikä antoi vastustajille hengähdysaikaa ja ulkokohtaisesti katsottuna helpotti niiden vehkeilyjä val-

lankumousvaltaa vastaan. Voipa lisäksi sanoa, että puolue melkein lakkasi toimimasta puolueena, muuttuen sen sijaan muodolliseksi valtiokoneistoksi, mikä paraiten osoittaa, että puolueella ei ollut käsitystä proletaarisen puolueen roolista proletaarisessa vallankumouksessa".

"Syynä siihen, että työtätekevän talonpoikaiston suuret joukot joutuivat palvelemaan **todellista vihollistaan,** porvaristoa, taistelevaa työväenluokkaa vastan, oli taas se, että silloinen työväen vasemmisto-sosialidemokraattinen puolue, jyrkästä luokkataistelukannastaan huolimatta, oli enemmän taikka vähemmän vanhain sosialidemokraattisten puolueitten malliin ollut politiikassaan paljastaan työväen ja maaseudun puoliproletaarien asianajaja ja pysyi "ylhäisellä" pohjalla melkein horjumatta unohtaen talonpojat muka oikeaoppisen marxilaisuuden nimessä".

Eikö näistä kolmesta siteeratusta kohdasta käy riittävän hyvin selville, ettei puoluejohdolla ole pienimmässäkään määrässä pyrkimystä **"kaunistaa"** tai **"puolustaa"** aikaisempia puolueessa ilmenneitä virheitä ja puutteellisuuksia? Päinvastoin! On sanottu enempi kuin moni syyttäjä on esille tuonut.

Tov. Rahja puolestaan syyttää silloista sos.-dem. johtoa siitä, ettei se osannut "järjestää" ja samalla käyttää vallankumouksen hyväksi "Suomessa olevia pikkutalonpoikia", jotka toveri Rahjan käsityksen mukaan "olivat sos.-dem. puolueen kannalla, vaan jätettiin oman onnensa nojaan".

Tov .Manner taas puolestaan, peittelemättä, ollen käsittääkseni asiasta enemmän perillä kuin tov. Rahja, sanoo:

"että sos.-dem. puolue oli ollut politiikassaan paljastaan työväen ja maaseudun **puoliproletaarien** asianajaja ja pysyi tällä "ylhäisellä" pohjalla melkein horjumatta **unohtaen talonpojat** muka oikeaoppisen marxilaisuuden nimessä". (Allev. A. T.)

Tässä syy miksi talonpojat joutuivat porvariston johdettaviksi.

Jos kerran sos.-dem. puolue **unhoitti talonpojat,** niin voiko silloin ajatella, että näitten samojen unhoitettujen talonpoikain **kannatus** olisi ollut sos.-dem. puolueen puolella?

Kyllä tov. Rahjan olisi uudemman kerran tarkastettava kantansa tässä kysymyksessä.

Sotilasvakoilu

On tunnustettava, — ja sen tunnustus on jo aikaisemminkin tehty, — että "sotilasvakoilu" luokkasodan aikana, jos sellaista "vakoilua" nyt voisi nimittää sotilasvakoiluksi, oli kerrassaan sotilastarkoituksiin kelpaamaton.

Ei riitä tässäkään kysymyksessä yksinkertainen kelpaamattomuuden toteaminen, vaan on selvitettävä, miksi meillä oli tarkoitustaan vastaamaton vakoilukoneisto, josta yleisesikunnan toiminnalle oli ainakin toisinaan enempi vahinkoa kuin hyötyä.

Jokaiselle, joka sotilasalalla on saanut edes alkeellisimman sivistyksen, puhumattakaan niistä tovereista, jotka ovat saaneet sota-akatemian sivistyksen, on selviö, että on sulá mahdottomuus kolme kuukautta kestävän taistelukauden aikana järjestää edes tyydyttävästi tarkoitustaan vastaavaa vakoilukoneistoa, joka voisi rintamantakaista vakoilua harjoittaa. Tällaisen koneiston järjestäminen vaatii vuosia, jopa kymmeniäkin, jos mieli saada sellaisen, joka voi tyydyttää yleisesikunnan kohtuullisia vaatimuksia. Lausumani ajatuksen ovat pakotetut oikeaksi todistamaan sellaiset toverit, jotka sotilasalaan ovat enemmän perehty

neet kuin tämän kirjoittaja, jos vaan eivät ole sivuvaikuttimien alaisia.

Suomen porvaristolla oli suurempi kokemus tällä alalla kuin oli meillä. He olivat jo useamman vuoden harjoittaneet sotilasvakoilua Saksan imperialistien hyväksi. Heillä oli vakoiluverkko viritetty kautta maan, sekä omasivat alaansa harjaantuneita henkilöitä. Senpä tähden heidän saamansa tiedot pitivät paikkansa paremmin, ja heidän koneistonsa toimi meidän rintaman selkäpuolellakin.

Koska työväellä ei ollut sotilaallista kouluutusta, niin ei ollut tilaisuutta saada sellaisia henkilöitä, jotka olisivat voineet johtaa rintamantakaista vakoilua tai edes kaikkein alkeellisinta tiedustelua, jota päällystön johdolla suorittivat rintamasotilaat. Tätäkään meillä ei ollut sanan varsinaisessa merkityksessä. Voipiko silloin ylen suuria vaatia yleisesikunnalta, joka oli suurimmalta osaltaan kokoonpantu — tarkoitustaan vastaavien voimien puutteessa — samanlaisista työläistovereista, kuin rintaman ja rivistön päällystökin oli.

Lempeäluontoisuutemme vihollisiamme kohtaan

On aivan oikein sanottu, että vallankumoukselliset, niin **johtajat** kuin joukotkin olivat liiankin lempeitä vihollisilleen ja varsinkin **luokkaviholliselleen,** joka taisteli ase kädessä meitä vastaan. Emme osanneet silloin tarpeeksi eroittaa vuohia **susista.** Emme kä osanneet silloin aavistaa, kuinka **petomainen** oli meidän luokkavastustajamme. Me emme silloin ymmärtäneet sitä,

> ”että kaikkein **valistunein** ja **demokraattisinkaan** porvaristo ei jätä enään nykyisin käyttämättä mitään **petosta ja rikosta eikä kauhistu miljoonainkaan työläisten ja talonpoikain teurastamista,** pelastaakseen tuotannonvälineitten **yksityisomistuksensa”.** (Komm. Int. II kongressin päätöksistä.)

Mutta yhtä suopeita porvaristolle on oltu Venäjälläkin. Vasta sen jälkeen, kun paljastui Leningradissa ja muuallakin ”edistysmielisten” monarkistinen salaliitto ja sen katalat aikeet Neuvostoliittoa vastaan, perustettiin 20 p:nä joulukuuta 1917 ”Yleisvenäläinen Erikoiskomitea”, joka puolestaan antoi s. v. joulukuun 28 p. määräyksen perustaa ”erikoiskomiteoita” eri paikkakuntiin. Vallankumouksellisia tribunaaleja ryhdyttiin perustamaan vasta v. 1918 tammikuussa.

Taisteltuaan jo yli kahden kuukauden ajan ryhtyi neuvostovalta järjestämään alueellaan rankaisulaitoksia ja sittenkin vasta silloin, kun se saattoi joukoille kokemusperäisesti todeta näiden laitosten välttämättömyyden. Näin toimien saattoi vallankumouksellinen hallitus osoittaa ja todistaa laajoille **työläis- ja talonpoikaisjoukoille** porvariston viheliäisyyden ja verenhimoisuuden. Tällaisiin radikaalisiin toimenpiteisiin ajoi Venäjän köyhälistön hallituksen **porvaristo** itse.

Mutta Suomen porvaristo käyttäytyi tässä suhteessa viekkaammin kuin heidän hengenheimolaisensa Venäjällä. He odottivat kuin uskovaiset messiastaan sakalaisten maihin nousua, saadakseen **yksityisomistusoikeutensa ja valtiovaltansa** takaisin menettämättä henkeänsä ja kostaakseen sitten verisesti **”kapinaan”** nousseille. Niinkuin ne sitten tekivätkin. Nyt Suomen **teollisuustyöläiset, maalaisköyhälistö ja talonpoikaisväki** tietävät, millainen peto on tämä Suomen **”valistunut”** porvaristo.

Lopuksi sanottakoon, että Suomen köyhälistön tappioon päättynyt vallankumoustaistelu ja kansalaissota Suomessa kaikkein havainnollisimmin osoitti ne puutteellisuudet, jotka olivat Suomen työväenluokan toimintaa han kaamassa. Samalla se osoitti koko Suomen maalaiskansalle, kenen kans-

sa sen on todellisuudessa tehtävä taisteluliitto, jos mielii vapautua herrakomennon ikeestä. Tämä kärsitty tappio paljasti myös porvariston kaikkine sen tarkoitusperineen. Tämä kärsitty tappio osoitti työväenluokalle vallankumouksellisen marxilaisen puolueen olemassaolon välttämättömyyden. Vas ta tämän kiirastulen läpikäytyä niin sos. dem. puolueen joukkojen kuin sen johdonkin parhaimmiston silmät aukenivat näkemään omat periaatteelliset ja käytännölliset virheensä. Tästä olikin seurauksena, että suomalaisten emgranttien keskuudessa v. 1918 muodostui se **pienilukuinen etujoukko,** joka — venäläisten bolshevikien, leniniläisten ollessa kummeina — järjesti SKP, jota Suomen työväestön vallankumouksellisin osa on toiminnallaan lujittanut.

Suomen Kommunistinen Puolue on tehdessään organisatio- ja toimintaohjeitaan ottanut huomioon kaikki virheet ja puutteellisuudet, jotka ennen kansalaissotaa olivat työväen vallan kumouksellista toimintaa jarruttamassa, samaten se on oppinut kansalaissodan kokemuksesta. Tämä puolue ollen työväen vallankumouksellinen puolue, toimii työtätekevien keskuudessa ottaen osaa työväen eteen luokkataistelun asettamien kysymysten ratkaisuun työväenluokan etujoukkona ja johtajana.

Suomen Kommunistinen puolue herättää ja kokoo propagandallaan, agitatiollaan ja toiminnallaan ympärilleen kaikki vallankumoukselliselle liikkeelle myötätuntoiset ainekset tarkoituksella, että seuraava vallankumous päättyisi köyhälistön voitolla.

Tov. Evä "Kommunistin" t. v. tammikuun numerossa kirjoituksessaan "Kuinka jouduimme luokkasotaan ja tappioon Suomessa" sanoo:

"Proletariaatti pystyy suorittamaan voittoisan vallankumouksen, kukistamaan porvariston vallan **vasta silloin** kun **se** on kyennyt järjestämään ja lujittamaan **todellisen** kommunistisen puolueen luokkavoimansa keskittäjäksi ja johtajaksi." (Allev. A. T.)

Tästä tov. Evän toivomuksesta tuoksahtaa ulos hapatuksen haju.

Eikö tov. Evälle olekaan selviö, että **"proletariaatti"** kokonaisuudessaan — siis **luokkana,** ei ylipäänsä **"järjestä"** kommunistista puoluetta. Proletari aatin vallankumouksellisen puolueen järjestää proletaariluokan **tietoisin, uhrautuvaisin ja vallankumouksellisin osa, sen tietoisin etujoukko,** siis osa proletariaattia eikä koko proletariaatti.

Tov. Evän epäleniniläinen kanta tulee paraiten todistetuksi tov. Leninin määritelmällä. Siinä sanotaan,

"Meidän puolueemme on työväenluokan vapautuksen puolesta kamppailevien **tietoisten, etumaisten taistelijain liitto".** (Allev. A. T.) Leninin teosten kokoelma, kirj. VII, I os., siv. 51.

"Olisi manilovilaisuutta ja 'hännässä laahustamista ('hvostismia') ajatella, että jolloinkin **melkein koko luokka** tahi **koko luokka kykenee** kapitalismin vallitessa **kohoamaan** etumaisen joukkonsa, sosialidemokraattisen (kommunistisen A. T.) puolueen **tietoisuuden ja aktivisuuden tasolle".** (Allev. A. T.) Leninin teosten kokoelma, kirj. V, siv., 350—351.

Tov Evän esittämä ajatus taas puolestaan tahtoo sanoa, että proletariaatin on järjestettävä sellainen puolue, johon se kokonaisuudessaan kuuluu. Sillä jos proletariaatti kerran järjestää puolueen, niin ei suinkaan se siitä ketään itsestään pois jättäisi! Siis saataisiin sellainen massapuolue, joka on kirjava kokoelma tietoisista, vähän tietoisista ja ehkä kokonaan luokkatiedottomistakin aineksista. Mutta sehän on sitä "demokratiaa", joka vallankumouksen toiveen hautaa ikuisuuteen, ja jolla ei ole, mitä vallankumouksellisen marxilaisen puolueen rakentami-

miseen tulee, mitään yhteistä leninismin kanssa.

Ja edelleen. Eikö tov. Evän mielestä Suomen Kommunistinen puolue ole **todellinen** kompuolue, kun hän toivoo tai esittää, että Suomen "proletariaatti järjestäisi **todellisen"** kommunistisen puolueen?

Uskoisi, että tov. Evällä olisi siksi paljon **rohkeutta,** Suomen Kommunistisen puolueen jäsenenä ja yhtenä perustajana, että hän puolueelleen osoittaisi sen **epätodellisuuden.** Sehän kuuluu joka kommunistin velvollisuuksiin. Jos taas tekee ehdotuksen **"todellisen kommunistisen puolueen järjestämisestä,** on myös selvästi ja konkreettisesti osotettava **millainen** se todellinen kompuolue, jota tov. Evä tahtoo, sitten on, sekä ohjeensiitäkin, että se syntyisi. Tov. Evä on ilmeisesti syrjäpolulla tallustelemassa.

Mutta tääntuontoisista menettelyistä olisi kuitenkin vapauduttava kaikin mokomin. Siitä olisi puoluetyöllemme sekä heille itselleenkin **todellisuudessa** hyötyä. Silloin paraiten tulisi suoritettua ne tehtävät, jotka puolueemme on tehtäväksemme asettanut.

Pienviljelyksestä Suomessa

(Jatkoa edell. n:roon.)

Näin herra maatalousministeri Sunila. Kovin hänkin antaa synkän kuvan Suomen pienviljelijäväestön asemasta. Ja sitäkin hän kuvaa kirjanpitotilojen numeroilla, jotka tilat tunnetusti edustavat kehittyneintä ja tuottoisinta talonpoikaistaloutta. *)

Halpaa luottoa, niin, sitäpä juuri lahtarimaassa puuttuukin. Kuvaavaa on, että kun viime vuonna lainattiin maanviljelijöille valtion Amerikasta hankkimia rahoja, (laina kaikkiaan 10 milj. dollaria) niin professori Gebhard "Pellervo" lehdessä kiiruhti varoittamaan talonpoikia näitten lainojen otosta, koska niitä annetaan tavattoman raskailla ehdoilla. "Silmät auki siis, kun näitä lainoja haetaan!", kirjoitti herra G. "Näillä lainoilla voidaan auttaa vaan työläisten ja työtätekevien talonpoikain edut. Koko valtavan suuren pientalonpoikain joukon on jo tästäkin syystä mahdoton kohota kapitalistisessa yhteiskunnassa täysin nykyaikaiselle viljelysasteelle. Proletaarinen vallankumous tulee Suomessa merkitsemään m.m. ennenaavistamatonta pienviljelijäin ja talonpoikaisjoukkojen tuotannon nousua, samoin kuin se on merkinnyt Neuvostovallassakin. Kunpa vain Suomen pienviljelijät saisivat tietoja siitä suuremmoisesta maatalous-uudistuksesta, mikä Neuvostovallassa on nykyisin tapahtumassa!

Vertauksen vuoksi mainittakoon, että Karjalan tasavallassa maksavat talonpojat tosiasiallisesti 2½—3 prosenttia korkoa 10-vuotisista uutisasutus- ja melioratiivi-lainoista sekä muista yli vuoden olevista lainoista korekintaan 6 prosenttia.

*) Tuo huutava rahantarve ei kuitenkaan johdu yksinomaan herra ministerin mainitsemista syistä. On vielä toinenkin seikka, nimittäin talonpoikaistalouden suuri siirtyminen luontaistaloudesta markkina- ja rahatalouteen, mikä tekee rahantarpeen niin tavattomaksi. Neuvostovallassa on sama ilmiö. Siementen, apulantojen, koneitten, siitoseläinten y.m. hankinta, uusien eläinsuojien rakentaminen, relioratiivi- y.m. toiminta — kaikki se vaatii valtavan määrän maatalousluottoa. Mutta sitä halpakorkoista ja runsasta maatalousluottoa, mitä kapitalistisen yhteiskunnan sadattuhannet talonpojat yhtä äänekkäästi kuin turhaankin huutavat, sitä antaa työläistalonpoikainen hallitus riittävästi luottoyhdistysten ja maatalouspankkien kautta Neuvostovallassa, missä rahapolitiikkaa eivät määrää suurpääoman edut

ainoastaan sellaisia maanviljelijöitä, jotka ovat joutuneet ottamaan 12—14 prosenttisia lainoja ja haluavat vaihtaa ne huokeampikorkoisiin". Muuten arvelee herra G. ettei ole lainkaan varma, voisiko valtio viidenkään vuoden kuluttua saada huokeamman lainan.

Paljon vaikeammassa asemassa kuin vanhemmat pientilat, ovat luonnollisesti nykyisin perustetut ja vasta luotavat pientilat. Asutushallituksen antamien tietojen mukaan ostettiin viime vuoden kuluessa asutushallituksen lainavaroilla maata viljelystiloja varten keskimäärin 856 markan hinnalla ha ja lisämaan hankintaa varten entuudestaan liian pieniin tiloihin keskimäärin 1,150 mk. hinnalla ha. Perustettujen viljelystilojen keskisuuruus on 24,1 ha,, josta on keskimäärin 2,9 ha valmista peltoa, 1,8 ha niittyä, 6,5 ha viljelyskelpoista maata ja loput metsä- y.m. maata. Viljelystiloista on maksettu keskimäärin koko maassa 20,574 mk. Kalleimmaksi on viljelystila tullut Uudenmaan läänissä, nimittäin 46,521 mk. eli 2,314 mk. ha. Kun 20,000 mk. suuruisen maanostolainan lisäksi on otettava rakennus- y.m. lainoja, jotka yhteensä ilmaistaan myös 5-numeroisella luvulla, ja kun korko- ja kuoletusmaksut vuosittain tekevät tuhansia, niin onpa siinä katselemista, mistä päin tulisi apua. Ja monikaan ei näe muuta keinoa kuin "lähteä herrain kanssa marjaan" — mennä herrain yhdistyksiin ja toivoa jos ne sitte armahtaisivat.

Kuva torpparien itsenäistymisestä

Äskettäin kiersi Suomen lehdissä selostus Kuolajärven torpparien ja pienviljelijäin edustajain matkasta Helsinkiin, jonne hätätilanne oli pakoittanut miehen lähettämään, pyytämään apua eduskunnalta ja hallitukselta. Kuolajärvellä, Kemijärvellä y,m. seuduissa ovat torpparit ja pienviljelijät joko olleet työttöminä tai sitten ansainneet metsätöissä siksi vähän, että pyytävät nyt hengenpitimikseen järjestämään hätäaputöitä. Sivumennen sanoen on samanlainen nälkätilanne kautta koko Suomen Pohjolan pienviljelijä- ja työväestön keskuudessa.

Samalla paljastui toinenkin piirre Pohjolan torpparien ja pienviljelijäin elämästä. Kuolajärvellä on 400 kruununtorpparia ja pienviljelijää, jotka asutuslain takia ovat joutuneet sellaiseen taloudelliseen hätätilaan, että voivat menettää ikivanhoilta ajoilta raivaamansa tilukset. Sillä lunastushinta on asetettu tavattoman korkeaksi, tehden yhteensä kutakin torppaa kohti 42,339 markkaa, joka summa voi vieläkin nousta. Nämä torppareille ja pienviljelijöille lunastettavaksi jätetyt maat ovat enimmäkseen sammalikkorämeitä ja rimpiaavoja, joissa ei ole mahdollisuutta ryhtyä hedelmälliseen uutisviljelykseen. Kalavesistä ja laitumista on puute, rakennus- jopa polttopuutkin väliin puuttuu. Näissä oloissa ja moisen velkataakan alla ovat torpparit ja pienviljelijät ennen pitkää pakoitetut jättämään työnsä tulokset lunastamattomina valtiolle. Näiden ehtojen vallitessa he pyytävät kruununtorpparien itsenäistyttämiset toistaiseksi lakkauttamaan, kunnes tulisi sellainen laki, mikä vapauttaisi heidät maa-alueen ja arvopuiden lunastamisesta (arvopuiksi on merkitty rämeillä kasvavat 20 sm. rinnalta täyttävät havupuutkin).

Siis torppari saa lunastaa omat raivauksensa 42,339 markan hinnalla ja siitä ylikin. Pyytävät päästä moisesta itsenäistyttämisestä, koska se vie heidät varmasti maantielle, johon on jo sortunut niin monta tuhatta pienviljelijää.

Tässä Kuolajärven valtiontorpparien jutussa on monta piirrettä, jotka ovat yleistä laatua uusien pientilallisten elämässä. Se porvarillinen maareformi maksaa julmasti, ja sen kautta tulevat pientilat useinkin perustetuksi hylkymaille, vailla laidunta ja riittävää metsämaata ja melkein aina viljelysmailtaan liian mitättöminä.

Yleisenä puheenaiheena ovatkin nykyisin laidun- ja metsämaakysymykset kautta maan. Itsenäistyneet torpparit ovat monin paikoin menettäneet ikivanhat laidunoikeutensa; metsissä laidun-

tamisen katsovat metsäherrat epäedulliseksi metsänhoidolle, eikä niissä saa laiduntaa enään rahallakaan. Tässä vakavassa pulassa on porvareilla neuvottavana ainoastaan laidunmaiden raivaaminen ja viljeleminen itsenäistyneen tilan pienellä palstalla. Tämä tietää uutta raatamista työtaakkansa alla läkähtyville pienviljelijöille, joita ahdistetaan kaikilta tahoilta yhtä aikaa.

Metsät, mitä pienviljelijät ovat saaneet tiloihinsa liitetyksi ovat aivan vähäiset ja useissa tapauksissa ennen tilojen luovutusta tyyni puhdistetut. Arvopuut on myyty puutavarayhtiölle, kuuset pahvipuiksi, petäjät tukeiksi, vieläpä korjaa isäntä lain mukaan latvukset ja oksatkin itsenäistyvän torpparin metsästä. Lehdissä on tämän kurjan tilanteen johdosta, kuten laidunkysymyksestäkin, joukottain hyväntahtoisia neuvoja pienviljelijöille, joita kehoitetaan ja kädestä pitäen opetetaan mitä suurimpaan säästäväisyyteen metsänkäytössä, koska, kuten porvarilehdet kirjoittavat, useissa tapauksissa uhkaa pienviljelijää muutoin läheisessä tulevaisuudessa ei ainoastaan rakennus- ja tarve- mutta polttopuidenkin puute.

Tällaisen, kaikilta tahoilta ahdistellun torpparin ja pienviljelijän uskotaan kumminkin mykkänä raatavan ja kärsivän turpeessaan kuin myyrä, ja olevan poissa päiväjärjestyksestä, kuten sosialidemokraatit vakuuttavat. Se on kuitenkin erehdys, sillä päinvastoin alkaa pienviljelyskysymys nyt oikein ollakin esillä. Ja jos ei porvarillinen järjestelmä auta noita satoja tuhansia kyntömiehiä, ja mitenkä se voisikaan niitä lopulta auttaa, niin tulevat torpparit ja pienviljelijät ratkaisemaan elinkysymyksensä muuta tietä.

III. Pienviljelijät ja puolueet

Porvarit ovat omistaneet suuren huomion pienviljelijäin kiinnittämiseksi johtonsa alaisuuteen. Tunnettu suurpääoman spetsi talonpoikien huulestavetämisen alalla professori Gebhard ja eräät muut porvariston ansioituneet agentit perustivat neljä vuotta sitten Pienviljelijäin Keskusliiton, josta herrat toivovat samallaista suurta otetta kuin aikoinaan osuustoimintaliikkeen noususta. Tämä liitto järjestää pienviljelijäin yhdistyksiä, joita lahtarismieliset kansakoulunopettajat yms. johtavat, ja jotka toimivat "jyrkästi puolueettomina" ammattiyhdistyksinä. Ne hommaavat apulantakoekenttiä, juurikasviviljelys- ja kasvitarhanhoidon sekä karjan tarkoituksenmukaisemman ruokinnan kilpailuja, retkeilyjä suurtalonpoikien kartanoihin j.n.e. Pankit, kunnat, osuusmeijerit tekevät niille lahjoituksia, porvarit järjestävät lahjakirjastoja, valtio antaa jonkun setelin apurahoja, on käynnissä pienviljelijäin ammattikoulu, hommataan pienviljelijäin esimiesten kursseja, joilla saataisi muokattua porvarillisia johtajia pienviljelijäin omasta keskuudesta j.n.e.

Pienviljelijäin yhdistykset muodostavat piiriliittoja, joilla on maatalousneuvojansa. Keskusliiton johtokuntaan valittiin vuosi takaperin pidetyssä edustajakokouksessa herrat professori Gebhard, tuomari Tuomioja, agronoomi Lönberg sekä puutarhuri Katainen ja pienviljelijä J.A. Lehtinen. Mitä maata on tuo viimemainittu, jonka ammatiksi on mainittu pienviljelijä, en ole selvillä; voi olla todellinen pienviljelijä.

Pienviljelijät, jotka ovat alkaneet "isännöidä" maitansa, mistä herrat ovat ensin hakkauttaneet pois tukkimetsän, ja mistä on laiduntamisoikeus omien hehtaarien ulkopuolella tavallisesti kielletty; missä useimmassa tapauksessa pitäisi sekä nälkäisellä vatsalla ruveta raivaamaan peltoa ja viljelemään niittyä ja laidunta että myös käydä ansiotöissä hengenpitimiksi tai juosta rakennuslainaa hommaamassa ja istua uutisrakennuksen nurkalla . . .

nämä velkaiset ja nälkäiset pienviljelijät ovat toistaiseksi vielä kiitollisina ottaneet vastaan herrojen tarjoaman avun. Sillä sinne päinhän sitä muka on kumminkin käännyttävä, jos mieli saada sonniyhdistyksellensä valtioapua, saada kylämeijerinsä pyörimään, saada perustetuksi kone- ja turvepehku-osuuskunta, saada rakennuslaina jne. Liittoon on sen oman ilmoituksen mukaan voitu vetää jo 9,270 pienviljelijää (v. 1925) etenkin Länsi- Etelä- ja Lounais-Suomesta (viimemainitusta maanpaikasta on kolmasosa koko jäsenistöstä). On jo jäänyt melkoisesti jälkeen sosialidemokraattien johtama vanhempi Pienviljelijäin liitto, jonka jäsenluku lienee viitisen tuhatta. Sivumennen sanoen ei maatalousministeri ole nähnyt mitään eroa porvarillisella ja sosialidemokraattisella pienviljelijäin liitolla, koska on vaatinut niiden yhdistämistä, kun ne kumpikin toimivat saman ohjelman mukaan ja saavat valtion apurahoja.

Herrat ovat muuten valtiopäivillä ruvenneet antamaan varoja pienviljelijöitten avustamiseksi, ja läpi koko porvarillisen leirin käy nyt lämmin ystävällisyyden kevättuuli poloisia känsäkouria kohtaan: jotka muka vihdoinkin ovat astuneet "ihmisten ilmoille". En malta olla ottamatta tähän muutamaa kohtaa herra Gebhardin puheesta, jonka hän piti ensimäisillä "pienviljelijäin päivillä" Helsingissä vuosi takaperin.

"Valitettavasti emme saaneet käytettäväksemme näitä "pienviljelijäin päiviä" varten tuota kaunista Ylioppilastalon salia, jossa "Pellervon päiviä" ensi kerran vietettiin 25 vuotta sitten. Ylioppilaskunta on nyt niin köyhä, että sen on täytynyt antaa sali vuokralle niin ankarilla ehdoilla, ettemme voineet sitä saada . . . Mutta ne, jotka s i l l o i n lähtivät täältä maakuntiin perustamaan ja rakentamaan paikallisia osuuskuntia, he ja te heidän kanssaan, olette rakentaneet tänne Helsinkiin omia suuria taloja, tämän "Hankkijan" talon, SOK:n talon, "Valion" talon, Maalaisten talon . . . Kun nyt siis meillä on nämä omat talot, niin "Hankkija" avasi ilman mitään vuokraa tämän salin meille . . . Mutta vaikka Suomen ylioppilaat olivatkin nyt niin köyhiä, niin he lähettävät kuitenkin tänne nytkin, niinkuin 25 vuotta sitte, laulajansa laulamaan meille ihania lauluja. Muuan parhaista runoilijoistamme on kirjoittanut tähän tilaisuuteen erinomaisen kauniin runon . . . Suomen kansan sivistyneimmät kerrokset, tiedemiehet, kirjailijat ja taiteilijat ovat täällä tulleet teidän vastaanne myötämielisyydellä ja arvonannolla . . . Minä tiedän, että elämä on teille raskasta, mutta uskokaa minua, kun vakuutan, että elämä on meille kaikkein useimmille hyvin raskas . . ."

Kas sillä tavalla liverrellään pienviljelijöille kuin lapsille, eikä nähtävästi ilman menestystä. Ja tasavallan presidentti, maalaisliittolainen taantumuksellinen suurtilallinen, on rientänyt kutsumaan vieraakseen kesähuvilaansa Kultarantaan ensi kesänä Turussa pidettävän Pienviljelijäin Keskusliiton edustajakokouksen ja "pienviljelijäin päivien" osanottajat . . .

Porvarien suuremmoisia meininkejä kuvaa muuten sekin, että he ovat pitäneet jossain paikoissa maata myös kuntaakäsittäviä t i l a t t o m i e n k o k o u k s i a, missä on pohdittu maanhankintakysymystä!

Päätelmiä

1) M a a n s a a n t i-k y s y m y s — siinä lyhyesti sanoen laajojen maalaisrahvaan joukkojen syvä kaipuu ja pyrintö. Tilattomat pyrkivät maahan käsiksi, torpparit tilojensa itsenäisiksi haltijoiksi, itsenäiset pienviljelijät alueittensa laajennukseen, katsellen ahneesti pohattain hallussa olevia hedelmällisiä mutta viljelemättömiä alueita.

Porvaristo yrittää kysymyksen luonnollista ratkaisua — maiden joutumista todellisten viljelijäin käsiin — lykätä ja kiertää siten, että se muodostaa jonkinlaisen pienviljelijä-talonpoikain ryhmän vähäiselle suuromistajilta ostetulle alueelle, mikä ei lainkaan loukkaa suuromistajien etuja ja asemaa, pikemminkin päinvastoin. Mutta kysymyk-

sen perinpohjaiseen ratkaisuun ei porvaristo milloinkaan pysty, sillä se on toteutettavissa ainoastaan todella vallankumouksellista tietä — työtätekevien joukkojen itsensä kautta.

Maan puute on Suomen pienviljelijätalouden kaikkein raskaimmista esteistä, jonka vallankumous tulee poistamaan.

2) Maan yleinen natsionaliseeraus ei ole kuitenkaan talonpoikaisjoukkojen yleinen vaatimus Suomessa, eikä ole sellaisenansa ennenkään ollut. Vanhempi työtätekevä talonpoikaisryhmä, samaten nuorempi itsenäinen pienviljelijä- talonpoikain ryhmä pitävät yhtä lujasti kiinni maatilansa yksityisomistuksesta kuin esim. käsityöläinen työvälineistään ja pikkuverstaastaan. Työtätekevän talonpoikaiston neutralisoimis- tai mukaanvetämistehtävää emme varmaankaan suorittaisi, jos vaatisimme työtätekevän talonpoikaiston maanomistuksen lakkauttamista, pikemmin vaikeuttaisimme tuota tehtävää ja työntäisimme heitä porvariston syliin. Ja mikäpä estäisi Suomessa proletaarisen diktatuurin ensi kautena säilyttämästä työtätekevän talonpoikaiston maanomistusta, vieläpä turvaamasta sitä kulakkien anastuspyrkimyksiä vastaan, kunhan vaan suuromistajien maat ja tuotantokoneistot vallataan proletaarisen valtion haltuun porvariston kukistamista ja maakysymyksen ratkaisemista varten.

Työtätekevän talonpoikaiston yksityisomistus maahan on mahdollinen proletaarisen diktatuurin vallitessa vississä oloissa. Neuvostovallan talonpojilla on kaikin puolin turvattu, perinnöllinen hallintaoikeus maatilaansa sekä talonsa ja irtaimistonsa yksityisomistus, mutta maaperä (vaikkei kylläkään esim. talon puutarha) on proletaarisen valtion omistuksessa. Suomessa sen omista historiallisista oloista johtuen on syytä säilyttää työtätekevälle talonpojalle myös maaperän yksityisomistus, koska sen turmiolliset vaikutukset voidaan kyllä torjua proletaarisen valtion toimenpiteillä ja säännöksillä.

Kun proletaarisessa valtiossa on maata saatavissa vapaasti, tarvitsematta sijoittaa varoja maan ostoon, häviää siten yksi pienviljelyksen pahimmista kehitysteistä.

3) Neuvostovallassa on työväenvaltion kaikki mahtavat apuneuvot kohdistetut työtätekevän talonpoikaiston talouden teknilliseen kohottamiseen, sen tavaratuotannon paisuttamiseen; talonpoikain luottokysymys on perinpohjin järjestetty, niin että talonpojan varattomuus ei enää ollenkaan ole esteenä hänen koneitten, siemenen, siitoseläinten, apulantojen y.m. hankinnallensa, meijerien perustamiselle, melioratsioonille, uusien ajanmukaisten karjanrakennusten rakentamiselle jne. samalla kun lisämaa on vapaasti ja ilmaiseksi saatavissa, metsälohkot annetaan ilmaiseksi talonpojille j.n.e. Tästä kaikesta jää pienviljelijä pääoman yhteiskunnassa hyvin vähiin, tai saa, esim. luottoa suorastaan läkähdyttävillä ehdoilla. Suomen pienviljelyksen teknillinen kohottaminen kaikessa laajuudessaan ja perinpohjin on mahdollinen ainoastaan samalla ehdolla kuin Venäjänkin talonpoikaistalouden uudistaminen on ollut — proletaarisen vallankumouksen kautta.

4) Eipä edes sellaista porvarillista uudistusta kuin torpparien itsenäistyttäminen, ole porvaristo pystynyt kaikessa laajuudessaan ratkaisemaan, ja sikäli kun se on ratkaistu, on luotu uusia ristiriitoja ja tyytymättömyyden aiheita. Itsenäistymättä on kuitenkin vielä kymmeniä tuhansia torppareita ja uusiakin kaiketi joku määrä syntyy, niin suuresti kuin maanvuokralakeja onkin huononnettu. Ainoastaan proletaarinen vallankumous voi lopullisesti ratkaista torpparienkin kysymyksen.

5) Se hädänalainen asema jopa suorastaan nälkätilanne, mihin ansiotöitten puute aika ajottain — kuten tänä kin talvena — syöksee varsinkin Poh-

jois- ja Itä-Suomen pienviljelijät, ja se yleinen onnettomuus, minkä silloin tällöin uusiintuva kato ja rehupula tuo tullessaan, kuuluu kapitalistisen järjestelmän onnettomuuksiin, sillä proletaarinen valtio kyllä huolehtii ansiotyössä käyvistä talonpojista ja antaa täyden avun luonnononnettomuuksien tapahtuessa. Tällaisissa tapauksissa samoin kuin velka- ja verokuormituksen käydessä ylivoimaiseksi, syöstään talonpoika porvarillisessa yhteiskunnassa maantielle ja anastetaan hänen omaisuutensa. Mutta proletaarinen valtio päinvastoin turvaa talonpojille hänen talonsa ja maansa kaikissa oloissa.

6) Porvariston vissillä menestyksellä suorittama ote pienviljelijöihin nähden tulee kyllä luiskahtamaan kuten karhun kynnet kallion kyljestä, jahka pienviljelijät ehtivät nähdä porvarien anastustarkoitukset. Sitä paitsi tähtää porvariston koko "pienviljelyksen kohottamishomma" ainoastaan sellaisiin pienviljelijöihin, joilla on riittävästi viljelysmaata, jollaisia pienviljelijöistä on vain pieni osa.

Mitä tulee ansiotyössä käyvään, velkakahleilla sidottuun pienviljelijäin valtavaan perusjoukkoon, tuntee se luissaan ja ytimissään kapitalistisen riiston ja sorron koko painon, tuntee verenimijäin yhteiskunnan luokkavihollisekseen, jota vastaan se proletariaatin johdolla on epäilemättä nouseva jälleen vallankumoukselliseen joukkoliikkeeseen, kuten se liikehti 1905—1906 ja 1917—1918.

7) Varsinaisella työtätekevällä talonpoikaistolla, joka nyt on saanut lisäyksen suurimmista ja edullisimmassa asemassa olevista itsenäistyneistä torppareista, on oma vuosisatainen historiansa. Se on voinut etenkin Pohjanmaalla ja osaksi Itä-Suomessakin säilyttää asemansa suurena ryhmänä kapitalismin jaloissa, vieläpä osuustoiminnan avulla kohottaa tuotantotekniikkaansakin. Kuitenkin on senkin ryhmän asema kapitalistisessa yhteiskunnassa liian lujilla, sen köyhtyminen ja sen suuren osan rappeutuminen ilmeinen — sen "pääoma" ei ole enää pitkiin aikoihin tuottanut mitään "voittoa" — ja sen vähämaisimmat ja velkaisimmat osat sortuvat jo sadottaisin maantielle joka vuosi. Rappeutuva porvarillinen järjestelmä luo yhä lisää riistoa talonpoikain kannettavaksi, mutta samalla kertaa käy ulkomainen kilpailu maataloustuotteiden vientimarkkinoilla Suomelle yhä epäedullisemmaksi, mikä sivumennen sanoen pakottaa suurtalonpojat jo suunnittelemaan osittaista siirtymistä takaisin viljanviljelysjärjestelmään ja korkeitten viljatullien asettamista.

Varsinainen työtätekevä talonpoikaisto on epäilemättä ainakin neutralisoitavissa, kun tehdään riittävästi ja asianmukaista työtä.

8) Nykyisen järjestelmän vallitessa Suomessa voi kyllä, kuten edellä on selvinnyt, osa pienviljelijöistä uudistaa tuotantotekniikkaansa ja kehittää tavaratuotantoansa. Se koskee kuitenkin etupäässä vain vanhempia, tilansa asemaan, peltomaansa suuruuteen y.m. nähden edullisemmassa asemassa olevia pienviljelijöitä. Mutta sen sijaan pienviljelijäin perusjoukko, nuo parisataatuhatta pikkuisäntää (ja heidän kanssansa tilaton, maahan käsiksi pyrkivä kyläköyhälistö), tuntevat pikkutalouden kehityksen tien maanviljelyksessä suljetuksi suuromistuksen järkähtämättömillä puomeilla, ollen heidän kopukka-liikenteensä tukkeuksissa suurpääoman junan huhkiessa vapaasti rataansa.

Suomen oloissa ovat nämä maaseudun raatajajoukot, kuten alumpana selvisi, valtaavan suuri voima. Nämä paisumisessaan ja kehityksessään kahlehditut laajat tuotantovoimat ovat jo kauvan olleet räikeässä ristiriidassa vallitsevain omistus- ja riistosuhteitten kanssa. Se ristiriita kuuluu yhteiskunnallisen kumouksen aiheisiin maaseu-

dulla ,on yksi maa-vallankumouksen perussyistä, jonka tehtävänä tulee olemaan perinpohjaisen maa-uudistuksen toteuttaminen. Osa kysymystä — torpparisuhde — on yritetty ratkaista porvarillisella tavalla, samoin koetetaan luoda toimeentulevaa porvarillista huippukerrosta itsenäisten pienviljelijäin keskuuteen. Mutta pääkysymys on ratkaisematta. Sen tulevat valtaavat raatajajoukot itse suoritamaan vallankumouksellisen proletariaatin johdolla. Yksityisomistuksellinen tavarantuottaja-talonpoika, pikkuisäntä, tulee saattamaan taloutensa suotuisiin ja vapaisiin kehitys-ehtoihin, mitkä ainoastaan proletariaatin diktatuuri voi sille antaa, kuten Neuvostovallan esimerkki osoittaa.

Vallankumouksessa takavarikoitavat kapitalistiset suurmaataloudet tulevat tietenkin alunperinkin muodostamaan Punaisen Suomen talousjärjestelmässä sosialistisen talouden aineksia. Mutta valtaava pienviljelijäin joukko tulee ensin kehittämään yksilöllisen pikkutavarataloutensa kukoistukseensa, saaden vielä lisäyksen maahan kiinni pääsevien maaköyhälistöläisten riveistä. Heidän yksityisomistuksensa maahan nahden ei tuota kehitystä suinkaan haittaa proletaarisen diktatuurin ensi vaihekauden oloissa jolloin suuromistus, maakorko, hypoteekit, kapitalistinen luotto ym. ilmiöt lakkaavat. Vasta noitten pientalouksien vapaaehtoisuudelle perustuva, etupäässä osuustoiminnallinen yhdistymisprosessi työväenvallan myöhempänä vaihekautena tulee merkitsemään sosialistisen talouden voittoa pienviljelyksessä.

Työväen ja pienviljelijäin liitto, työväen ja pienviljelijäin hallitus, ja työtätekevien talonpoikain ystävällinen suhde niihin, kas siinä maa-uudistuksen ja koko proletaarisen vallankumouksen tunnuslause Suomessa.

— Mikäli saan tilaisuutta, selostan seuraavassa kirjoitelmassa Suomen vallankumouksellisen työväenliikkeen maatalousohjelman.

L. Letonmäki.

Lenin sanoo: ”Diktatuuri ei merkitse yksistään väkivaltaa, vaikka se ei ole mahdollinen ilman väkivaltaa, se merkitsee myöskin työn korkeampaa järjestystä kuin edeltänyt järjestys” (XVI, s. 222).

”Proletariaatin diktatuuri ei ole ainoastaan väkivaltaa riistäjiä kohtaan, eikä edes pääasiassa väkivaltaa. Tämän vallankumouskellisen väkivallan elinvoipaisuuden ja menestyksellisyyden takeena on se, että proletariaatti edustaa ja toteuttaa työn yhteiskunnallisen järjestyksen korkeampaa tyyppiä kapitalismiin verraten. Siinä ydin. Siinä voiman lähde ja kommunismin kiertämättömän täydellisen voiton tae”. (XVI, s. 247—248) . . . ”Sen (s.o. diktatuurin) pääasia on työtätekevien etumaisen osaston, sen etujoukon, sen ainoan johtajan proletariaatin järjestyneisyydessä ja kurinalaisuudessa. Sen päämääränä on sosialismin luominen, hävittää yhteiskunnan jakaantuminen luokkiin, tehdä yhteiskunnan kaikki jäsenet työtätekeviksi, poistaa pohja kaikelta ihmisen riistolta toisen puolelta. Tätä päämäärää ei voida toteuttaa äkkiä, se vaatii aika pitkän kapitalismista sosialismiin siirtymiskauden, — sekä siksi että tuotannon uudestijärjestäminen on vaikea asia, että siksi että perinpohjaisiin muutoksiin elämän kaikilla aloilla tarvitaan aikaa, että siksi että tavattoman suuri pikkuporvarilliseen ja porvarilliseen isännöimiseen tottumuksen voima voidaan voittaa vain pitkässä sitkeässä taistelussa. Siksi Marx puhuukin kokonaisesta proletariaatin diktatuurin kaudesta siirtymiskautena kapitalismista sosialismiin”. (XVI, s. 226—227).

"Luokkien hävittäminen on pitkän, vaikean, sitkeän **luokkataistelun** työ, luokkataistelun, joka pääoman vallan kukistamisen **jälkeen,** porvarillisen valtion murskaamisen jälkeen, proletariaatin diktatuurin pystyttämisen **jälkeen ei poistu** (niinkuin kuvittelevat vanhan sosialismin ja vanhan sosialidemokratian vetelöittäjät), vaan vain muuttaa muotojaan, käy monessa suhteessa vielä kiukkuisemmaksi." — Lenin. "Tervehdys Unkarin työväelle".

"Ihmiset ovat olleet ja tulevat aina olemaan petoksen ja itsepetoksen tuhmia uhreja politiikassa niin kauan kun eivät opi kaikkien siveellisten, uskonnollisten, poliittisten ja sosiaalisten fraasien, lausuntojen ja vakuuttelujen takaa etsimään esiin niiden tai näiden luokkien etuja. — Lenin.

Петрозаводск, 1926. Типография им. П. Ф. Анохина

Карлит № 4152 Тираж 1500 экз.

KOMMUNISTI

on kuukauslehti, jota julkaisee Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean Luoteisbyroon Suomalainen sektsija, Leningrad, ja Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen Karjalan Aluepuoluekomitea, Petroskoi. (Коммунист, ежемесячный журнал, издаваемый финской секцией Сев. Зап. Бюро Ц.К. В.К.П.(б) и Карельским Областным Комитетом В.К.П.(б).).

„Kommunistin" tarkoituksena on valaista suomenkielisille työläisille ja talonpojille Sosialististen Neuvosto-Tasavaltain Liiton alueella, erikoisesti Karjalan Neuvostotasavallassa ja Inkerissä, sekä Suomessa ja Amerikassa Venäjän vallankumouksen sekä työväen ja talonpoikain kansainvälisen vallankumousliikkeen kysymyksiä.

„Kommunistin" toimittajina ovat toverit Yrjö Sirola, K. M. Evä, Lauri Letonmäki J. A. Komu ja V. Ojanen. Lehdessä selostavat puoluetoimintaa NKP:n KK:n Luoteisbyroon Suomalaisen sektsijan ja NKP:n Karjalan Aluepuoluekomitean toimitsijat. Kommunistisen Internatsionaalen ja sen osastojen, mailman kommunistipuolueiden, toiminnasta kirjottavat niissä toimivat toverit. Suomen Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean avulla seurataan Suomen asioita. Lehteen tulevat kirjottamaan toverit: O. V. Kuusinen, Edv. Gylling, Santeri Nuorteva, Kullervo Manner, A. Shottman, Leo Laukki, Otto Vilmi, Hanna Malm, A. Taimi, Eino Rahja, J. A. Komu, J. E. Järvisalo, T. Alavirta, A. Mantere, J. Kohonen, J. K. Lehtinen, Pekka Paasonen, Santeri Mäkelä, Jaakko Mäki, Kustaa Rovio, Toivo Antikainen, Ture Lehén, V. Forstén, Heino Rautio, T. Pottojev, A. Usenius, I. Lassy, F. Klemola y. m.

Lehden levittämisestä huolehtii Kustannusosuuskunta Kirja, osote: Издательство „Кирья" Ленинград, Набережная Жореса, д. № 4. Se on myöskin lehden toimituksen osote. Toimitussihteeri on tov. K. M. Evä Karjalassa edustaa toimitusta tov. Lauri Letonmäki, os. Каргосиздат, Петрозаводск, Пушкинская № 7.

TILAUSHINNAT:

			Ulkomailla:	
1/1 vuosikerta	Rpl. 6:—		1/1 vuosikerta	4 dollaria.
1/2 „	„ 3:—		1/2 „	2 „
1 kuukausi	„ —:50			

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu Rpl. 150:—, 1/2 sivua Rpl. 75:—, 1/4 sivua Rpl. 40:—

Toverit! Näyttäkää «Kommunistia» työläis- ja talonpoikaistovereillenne. Kerätkää tilaajia ja levittäkää yksityisnumeroita!

Työväenjärjestöjä, varsinkin puolueosastoja, kehotetaan kaikkialla asettamaan asiamiehiä ja „Kommunistin" komiteoita kokoamaan tilaajia ja levittämään lehteä. Missä ei ole järjestöjä, voivat yksityiset toverit ilmoittautua asiamiehiksi.

KIRJA